

Onderzoek Subsidiebeleid

Rekenkamercommissie Beverwijk

Beverwijk: 20 augustus 2013

Samenstelling rekenkamercommissie:

Dhr. drs. ing. G. Braas (voorzitter)

Dhr. J.F. Gerrits Jans RA

Dhr. P. de Lange

Dhr. K. Fiseler

Dhr. P.van Popta

Secretaris/ onderzoeker vanaf 1 februari 2013: Mw. Drs. C.T.E.M. Maasdijk

Secretaris/onderzoeker tot 1 januari 2013: Mw. S.E.M. Bruins MA MSc

Inhoudsopgave

1 Onderzoeksverantwoording	3
1.1 / Aanleiding	3
1.2 / Analyse kader	3
1.3 / Doelstelling en vraagstelling	4
1.4 / Afbakening	5
1.5 / Onderzoeksuitvoering	6
1.6 / Leeswijzer	6
2 Centrale boodschap	7
2.1 / Conclusies deelvragen	7
2.1 / Aanbevelingen	10
3 Bestuurlijke reactie	12
	13
Nawoord Rekenkamercommissie	14
4 Subsidiebeleid	15
4.1 / Introductie	15
4.2 / De essentie van het actuele subsidiebeleid	16
4.3 / De doelen en effecten die de gemeente met de inzet van subsidie nastreeft	18
4.4 / Beoordeling vraag 1 en 2 aan de hand van het normenkader en de aanbevelingen	18
5 Subsidies in de praktijk: Bibliotheek IJmond Noord	21
5.1 / Introductie	21
5.2 / Heeft de gemeenteraad - voor de te onderzoeken cases – duidelijke, heldere en afrekenbare beleidsdoelstellingen geformuleerd	22
5.3 / Worden de procedures zoals vormgegeven in het gemeentelijk subsidiebeleid gevolgd?	23
5.4 / Heeft de gemeente in (prestatie)contracten een duidelijke relatie gelegd tussen de subsidies en de te bereiken resultaten?	23
5.5 / Hoe ervaren gemeente en subsidieontvangers de relatie van gemeente als opdrachtgever en de instellingen als opdrachtnemer?	24
5.6 / Hoe vindt de verantwoording van de instellingen aan de gemeente over de bereikte resultaten plaats?	24
5.7 / Hoe wordt de gemeenteraad geïnformeerd over de uitvoering van het subsidiebeleid en over de realisatie van de door de raad geformuleerde beleidsdoelstellingen?	24
5.8 / Beoordeling	25
6 Subsidies in de praktijk: Socius Maatschappelijk Dienstverleners	28
6.1 / Introductie	28
6.2 / Heeft de gemeenteraad - voor de te onderzoeken cases – duidelijke, heldere en afrekenbare beleidsdoelstellingen geformuleerd?	28

6.3 / Worden de procedures zoals vormgegeven in het gemeentelijk subsidiebeleid gevolgd?	30
6.4 / Heeft de gemeente in (prestatie)contracten een duidelijke relatie gelegd tussen de subsidies en de te bereiken resultaten?	30
6.5 / Hoe ervaren gemeente en subsidieontvangers de relatie van gemeente als opdrachtgever en de instellingen als opdrachtnemer?	31
6.6 / Hoe vindt de verantwoording van de instellingen aan de gemeente over de bereikte resultaten plaats?	31
6.7 / Hoe wordt de gemeenteraad geïnformeerd over de uitvoering van het subsidiebeleid en over de realisatie van de door de raad geformuleerde beleidsdoelstellingen?	32
6.8 / Beoordeling	33
Bijlagen	37
Bijlage 1. Normenkader	37
Bijlage 2. Bronnen	38
Bijlage 3. Subsidieproces	39
Bijlage 4. Algemene subsidieverordening 2012	42
Bijlage 5. SMART	60

1 Onderzoeksverantwoording

1.1 / Aanleiding

De rekenkamercommissie van de gemeente Beverwijk heeft op basis van een suggestie van de raadscommissie Algemeen Bestuur, Veiligheid en Middelen (ABVM) onderzoek gedaan naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het subsidiebeleid.

Subsidies vormen een veelgebruikt beleidsinstrument voor gemeenten. Uit vooronderzoek blijkt dat de totale omvang van de in 2011 door Beverwijk verstrekte subsidies in 2011 € 7,6 miljoen euro is. De programmabegroting 2011 laat een totale lastenomvang zien van € 84,2 miljoen euro.¹ Subsidies maken daar dus bijna 9% van uit. Een goede reden om de doelmatigheid en doeltreffendheid van de subsidieverstrekking te onderzoeken. In 2005 deed de rekenkamercommissie al een uitgebreid onderzoek naar subsidiebeleid.² Om die reden doet de rekenkamercommissie deze keer een beknopt onderzoek.

In de uitvoering van dit onderzoek werkt de rekenkamercommissie op onderdelen samen met de rekenkamercommissie Heemskerk. De rekenkamercommissie Beverwijk verkent al langer de samenwerkingsmogelijkheden in de regio. In het jaarplan 2012 is de gemeenteraad daarover geïnformeerd. In dat kader is het relevant om samen een onderzoeksonderwerp op te pakken. Een gezamenlijke subsidierelatie is daarvoor een zeer geschikt onderwerp. In dit onderzoek zullen dezelfde casussen onderzocht worden: twee instellingen die zowel subsidie van de gemeente Heemskerk als van de gemeente Beverwijk ontvangen.

1.2 / Analyse kader

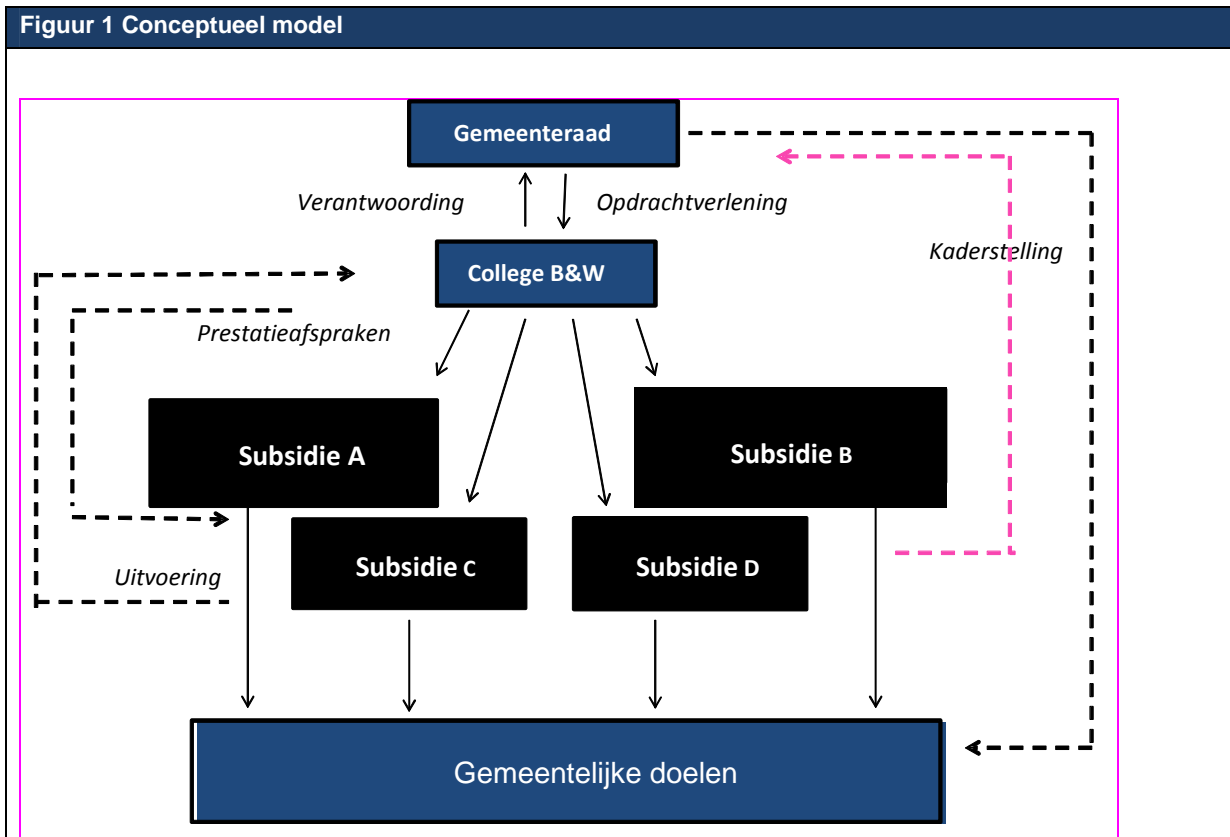
De rekenkamercommissie gaat uit van het analysekader voor subsidiëring dat is weergegeven in figuur 1.

De raad stelt de kaders vast en welke inhoudelijke doelen (maatschappelijke effecten) de gemeente wil bereiken. Het college maakt prestatieafspraken over de bijdrage aan het bereiken van maatschappelijke effecten. In die prestatieafspraken worden afspraken gemaakt over de wijze waarop de subsidieontvanger daar verantwoording over aflegt. Het college vertaalt de verantwoordingsinformatie naar verantwoordingsinformatie aan de raad.

¹ Programmabegroting 2011, p.29.

² "Onderzoek naar het subsidiebeleid gemeente Beverwijk en Velsen", rekenkamercommissie 2005
<http://www.beverwijk.nl/document.php?m=1&fileid=4605&f=2c1e65d3f866973dacd4870722e87f1c&attachment=0>

Figuur 1 Conceptueel model

1.3 / Doelstelling en vraagstelling

De rekenkamercommissie wil de raad inzicht geven in de mate waarin de subsidiëring doeltreffend en doelmatig door de gemeente wordt ingezet. Onderzocht wordt of de gemeente het subsidieproces doelmatig heeft ingericht en uitvoert en zicht heeft of de beoogde doelen worden bereikt met de inzet van subsidies. Het onderzoek borduurt voort op het rekenkamercommissie-onderzoek uit april 2005 naar het subsidiebeleid gemeente Beverwijk en gemeente Velsen.

In aansluiting hierop heeft de rekenkamercommissie een centrale vraag geformuleerd:

In hoeverre zet de gemeente Beverwijk het subsidie-instrument bij twee grote subsidieontvangers doeltreffend en doelmatig in?

Onder doelmatigheid verstaat de rekenkamercommissie in dit geval dat de gemeente procedures heeft beschreven waardoor doelmatig aan de uitvoering van subsidiebeleid gewerkt kan worden. Onder doeltreffendheid wordt hier verstaan dat de gemeente Beverwijk inhoudelijk toetst of prestaties in de overeenkomsten worden uitgevoerd en de kwaliteit van de uitvoering wordt gemonitord.

De centrale vraagstelling is uitgewerkt in de volgende acht deelvragen. Twee vragen over het algemeen subsidiebeleid en zes vragen over de praktijk van twee subsidies. De twee casussen worden getoetst aan het algemeen subsidiebeleid.

Algemeen subsidiebeleid

1. *Wat is de essentie van het actuele subsidiebeleid in de gemeente Beverwijk?*
2. *Geeft de gemeente in de Algemene subsidieverordening 2012 richtlijnen om de gemeentelijke doelen specifiek, meetbaar en tijdsgebonden te formuleren?*

Praktijk van twee budgetsubsidies

Beleid

3. *Heeft de gemeenteraad - voor de te onderzoeken cases – duidelijke, heldere en afrekenbare beleidsdoelstellingen geformuleerd?*

Uitvoering

4. *Worden de procedures zoals vormgegeven in het gemeentelijk subsidiebeleid gevolgd?*
5. *Heeft de gemeente in (prestatie)contracten een duidelijke relatie gelegd tussen de subsidies en de te bereiken resultaten?*
6. *Hoe ervaren gemeente en subsidieontvangers de relatie van gemeente als opdrachtgever en de instellingen als opdrachtnemer?*

Verantwoording

7. *Hoe vindt de verantwoording van de instellingen aan de gemeente over de bereikte resultaten plaats?*
8. *Hoe wordt de gemeenteraad geïnformeerd over de uitvoering van het subsidiebeleid en over de realisatie van de door de raad geformuleerde beleidsdoelstellingen?*

Een manier om doelstellingen helder te formuleren is volgens het SMART principe. Dit principe wordt uitgelegd in bijlage 4. Voort ons onderzoek hanteren we of de doelstellingen Specifiek, Meetbaar en Tijdsgebonden (SMT) zijn geformuleerd.

In bijlage 1 staat het normenkader dat de rekenkamercommissie hanteert.

1.4 / Afbakening

Een kwart van de door Beverwijk gesubsidieerde instellingen ontvangt bijna 90% van het totale budget. De rekenkamercommissie kiest er om die reden voor om in een onderzoek twee budgetsubsidies te kiezen om nader uit te diepen. Budgetsubsidies worden toegekend aan grotere, professionelere instellingen.

Een analyse van het overzicht van de door Beverwijk verstrekte subsidies in 2011 laat zien dat er in totaal € 7,03 miljoen euro verstrekt aan subsidies waarvoor de subsidieverordening van kracht is. Daarnaast is 0,65 miljoen subsidie aan de Veiligheidsregio Kennemerland verstrekt. Dit is in het kader van de gemeenschappelijke regeling. De subsidieverordening geldt niet voor een gemeenschappelijke

regeling.³ Voor de bibliotheek IJmond Noord is een regionale samenwerkingsovereenkomst van kracht. De afspraken in een samenwerkingsovereenkomst prevaleren boven de lokale subsidieverordeningen.

De gemeente heeft deze subsidieverstrekking onderverdeeld in:

Subsidiebedragen	
6,59 miljoen	Budgetsubsidies (plusminus 20 instellingen)
0,09 miljoen	Wmo-budgetsubsidies (4 instellingen)
0,33 miljoen	Waarderingssubsidies (plusminus 45 instellingen)
0,02 miljoen	Jeugdsportsubsidies

2011 is het toetsjaar voor de praktijkstudie; dat is het meest recente en afgeronde subsidiejaar, de verantwoording heeft plaats gevonden en subsidiebedragen zijn definitief toegekend. Daarnaast neemt de rekenkamercommissie ook de recente ontwikkelingen uit 2012 en 2013 mee.

Het subsidiebeleid en subsidieproces wordt op hoofdlijnen beschreven en getoetst aan twee praktijkvoorbeelden. De rekenkamercommissies Heemskerk en Beverwijk kiezen gezamenlijk voor de subsidierelaties met de Bibliotheek IJmond Noord en met Socius Maatschappelijk Dienstverleners. Dit zijn namelijk de grootste gezamenlijke subsidierelaties. De bibliotheek en Socius ontvangen bedragen van vergelijkbare grootte van zowel Heemskerk als van Beverwijk.

1.5 / Onderzoeksuitvoering

Dit onderzoek is uitgevoerd aan de hand van vier fasen. In fase 1 zijn tijdens een startbijeenkomst op 7 november 2012 werkafspraken gemaakt tussen rekenkamercommissie en de ambtelijke organisatie. In fase 2 is de essentie van het Beverwijkse subsidiebeleid in kaart gebracht. In fase 3 zijn twee subsidierelaties uit de praktijk uitgediept. In fase 4 is ten slotte dit rapport opgesteld.

1.6 / Leeswijzer

Dit rapport bestaat uit zes hoofdstukken. Dit eerste hoofdstuk bevat de onderzoeksverantwoording. Hoofdstuk 2 bevat de conclusies en aanbevelingen en hoofdstuk 3 de reactie van het college en het nawoord van de RKC. De bevindingen staan in de overige hoofdstukken. Hoofdstuk 4 beschrijft het algemene subsidiekader in Beverwijk. Hoofdstuk 5 en 6 gaan over de praktijkstudie en behandelen de subsidierelatie met de bibliotheek en met Socius. Het normenkader staat in bijlage 1.

³ Artikel 1.2 Reikwijdte van de Asv 2012

2 Centrale boodschap

De RKC heeft een beknopt onderzoek gedaan naar de stand van zaken met betrekking tot het subsidiebeleid en heeft twee casussen, de Bibliotheek en Socius, beide ontvangers van een budgetsubsidie nader uitgewerkt. In het onderzoek is samengewerkt met Heemskerk. De RKC Heemskerk heeft een beknopt onderzoek gedaan met dezelfde invalshoek. Bibliotheek en Socius krijgen van zowel Heemskerk als Beverwijk subsidie. In het onderzoek is aandacht geweest voor de samenwerking van de gemeenten met betrekking tot beide instellingen.

De centrale onderzoeksvraag was: *In hoeverre zet de gemeente Beverwijk het subsidie-instrument bij twee grote subsidieontvangers doeltreffend en doelmatig in?*

Op grond van deze hoofdconclusies komt de rekenkamercommissie, als antwoord op de geformuleerde centrale onderzoeksvraag, tot de volgende eindconclusie:

Het college is voldoende in staat vast te stellen dat het subsidie-instrument bij de twee grote instellingen doelmatig is. Het zicht op de doeltreffendheid kan verbeteren door daar waar mogelijk scherper en concreter de doelstellingen te formuleren en om de monitoring van de kwaliteit van de uitvoering van de activiteiten van de instellingen onderdeel te laten zijn van de verantwoording

De raad is door beperkte informatie onvoldoende in staat vast te stellen dat het subsidie-instrument bij twee grote instellingen en de uitvoering doeltreffend en doelmatig is en kan daarmee onvoldoende invulling geven aan haar controlerende taak.

De centrale vraag is uitgewerkt in 8 deelvragen. In de onderstaande paragraaf staan onze conclusies op de deelvragen.

2.1 / Conclusies deelvragen

1. Conclusies deelvragen

De volgende conclusies kunnen worden geformuleerd.

1. Het subsidiebeleid is op orde. De Algemene subsidieverordening 2012 is opgesteld conform de Algemene wet bestuursrecht. Het bevat alle elementen die het moet bevatten om subsidies op een rechtmatige manier te kunnen verstrekken.
2. Er is sprake van een door de raad vastgesteld Asv 2012. In de verordening wordt niet aangegeven dat gemeentelijke doelen en/of activiteiten Specifiek, Meetbaar en Tijdsgebonden omschreven moeten worden. Daardoor kunnen evaluatie-instrumenten onvoldoende benut worden.

De conclusies met betrekking tot de vraag in hoeverre de gemeente Beverwijk het subsidie-instrument bij twee grote subsidieontvangers doeltreffend en doelmatig inzet heeft, zijn geordend volgens de deelvragen 3 t/m 8.

Vooraf aan de conclusies op de deelvragen 3 t/m 8 wordt opgemerkt dat de gemeente met de Bibliotheek en twee andere gemeenten, Uitgeest en Heemskerk een samenwerkingsovereenkomst

voor onbepaalde tijd heeft gesloten. Hier zijn de prestaties vastgelegd. Ieder jaar dient de Bibliotheek opnieuw een subsidieaanvraag in en ieder jaar wordt een nieuwe subsidiebeschikking afgegeven. De jaarlijkse subsidieaanvraag en subsidiebeschikking met daarin de prestatieafspraken passen binnen het kader van de samenwerkingsovereenkomst. Er kunnen kleine wijzigingen/aanpassingen aan de te leveren prestaties worden doorgevoerd.

Socius (en de voorloper van Socius) is al heel lang de vaste partner van de gemeente op het gebied van maatschappelijk werk. Met Socius is de gemeente van 2008-2011 een subsidieovereenkomst aangegaan voor meerdere jaren. Daarbij wordt de beleidgestuurde contract financiering (BCF)systematiek gevolgd. Ook voor 2012-2015 is sprake van een meerjaren-overeenkomst.

3. De beleidsdoelstellingen voor de bibliotheek vloeien direct voort uit de landelijke "richtlijnen voor een Basisbibliotheek" en de Cultuurnota 2005-2008. De beleidsdoelstellingen voor beide instellingen komen voort uit het Wmo beleidsplan / Programmabegroting. Deze sluiten aan op de negen in de Wet maatschappelijke ondersteuning geformuleerde prestatievelden. Gemeenten zijn verplicht om uitvoering te geven aan de in de wet geformuleerde prestatievelden. De maatschappelijke doelen in de wet en in de lokale beleidsplannen geven de landelijke en gemeentelijke visie op de samenleving weer. In de uitvoering worden acties geformuleerd waarover (landelijk) consensus bestaat dat ze een bijdrage leveren aan deze doelen. Er is getoetst of de doelen van beide instellingen SMT zijn geformuleerd. Dit is niet het geval omdat de Wet maatschappelijke ondersteuning, een kaderwet, niet uitgaat van SMT geformuleerde doelen.
4. Er wordt naar gestreefd om de procedures zoals die in de subsidieverordening worden voorgeschreven te volgen. Het college kan dan besluiten om af te wijken van de voorgeschreven procedures als daar dringende redenen voor zijn. Zowel bij de bibliotheek als bij Socius komt dit voor.
5. De gemeente heeft zowel in het geval van de Bibliotheek als Socius duidelijke prestatieafspraken gemaakt welke resultaten verwacht worden voor de ingezette subsidie, waarbij er een link is met het gemeentelijke beleid en de gemeentelijke doelen.
6. De relatie met de gemeente wordt door beide instellingen als goed ervaren.
7. Het jaarverslag en de accountsverklaring van zowel de bibliotheek als Socius geven inzicht in de rechtmatigheid van het gevoerde financiële beleid.

Voor de bibliotheek geldt het volgende: de audit en klanttevredenheidsonderzoek geven respectievelijk inzicht in het functioneren van de organisatie en in de klanttevredenheid. De geleverde prestaties worden beoordeeld door de portefeuillehouders van de drie gemeenten. Dit wordt eerst ambtelijk voorbereid. Ter voorbereiding wordt een overzicht gemaakt of de afspraken zoals geformuleerd in het activiteitenplan zijn nagekomen. Het college (ambtelijk apparaat) controleert of de afspraken omtrent de prestaties worden nagekomen.

Socius biedt een inhoudelijke rapportage aan met het aantal ingezette uren op het gebied van maatschappelijk werk, sociaal raadsliedenwerk, ouderenwerk en het jeugdinterventieteam en een toelichting per item. Het betreft verantwoording op het gebied van prestatie-eenheden en uren. De verantwoordingsstukken worden getoetst aan landelijke benchmarkgegevens. Daarnaast geeft het Wmo-tevredenheidsonderzoek van de gemeente informatie over het welbevinden van de bewoners van Beverwijk.

De RKC concludeert dat beide instellingen verantwoording afleggen aan de gemeente. De verantwoording over de geleverde prestaties is naar de mening van de RKC nog onvoldoende uitgekristalliseerd. Het helder formuleren van de doelen is geen actie op zich. Het maakt dat daarna gemeten kan worden of de doelen ook daadwerkelijk bereikt zijn. Voor zowel gemeente als instelling is

het daarom van belang om doelen en activiteiten helder te formuleren. Een methode om dat te doen is het hanteren van het SMT principe, waarbij SMT formuleren van doelstellingen géén doel op zich is maar een middel. Het maakt dat het beleid later makkelijker geëvalueerd kan worden. Je weet wat je straks meten moet.

Er zijn daarnaast ook andere manieren voor een instelling om zich te verantwoorden over de kwaliteit van de geleverde prestaties. Het bespreken van casussen is bijvoorbeeld een kwalitatieve manier om de prestaties te beoordelen. De tabel in hoofdstuk 3 geeft een indruk van mogelijke verantwoordingsinstrumenten (zie ook conclusies hoofdstuk 3).

De RKC is van mening dat de verschillende evaluatie/ verantwoordingsinstrumenten nog te weinig worden ingezet.

8. De beleidscyclus voorziet niet in een inhoudelijke evaluatie van budgetsubsidies, verricht geen (na)metingen en doet hiervan geen geïntegreerd verslag aan de raad. Terwijl in de Asv bij Slotbepalingen in een artikel S.1 Periodiek verslag wordt gesteld: Het college publiceert conform art. 4:24 van de wet tenminste eenmaal in een periode van vijf jaar een verslag over de doeltreffendheid en de effecten van de budgetsubsidies in de praktijk, tenzij bij wettelijk voorschrift anders is bepaald. Deze verslaglegging is niet van toepassing ten aanzien van de overige vormen van subsidie. De raad wordt geïnformeerd over de project-, waarderings-, en jeugdsubsidies via een leesmap “subsidies” in de leeskamer van de raad. De verantwoording over de budgetsubsidies verloopt via het rapporteren over de voortgang van het beleid. De informatie aan de raad over deze twee grote instellingen, is beperkt. Via jaarrekening en Berap vindt vooral een financiële evaluatie en minder een inhoudelijk evaluatie plaats. De raad heeft daardoor onvoldoende inhoudelijke informatie om zijn controlerende taak uit te oefenen.

Beverwijk heeft geen contact met Heemskerk als het gaat om de subsidieverlening aan Socius. Vanwege alle transitie in het Wmo beleidsveld, de komende decentralisaties en gegeven het feit dat het Rijk aanstuurt op samenwerking in dit beleidsveld, wordt er nu meer dan voorheen samengewerkt. Vanwege de samenwerkingsovereenkomst is er wel veel inhoudelijk contact over de bibliotheek tussen Beverwijk en Heemskerk.

Bij deze conclusie plaatsen we, als aanvulling, een aantal opmerkingen.

- De gemeente(raad) streeft maatschappelijke doelen na die zich niet altijd één op één laten vertalen naar concrete prestatieafspraken.
- Voor zowel de bibliotheek als voor het maatschappelijk werk geldt dat de stap naar prestatieafspraken steeds meer uitgewerkt is en wordt. Alle partijen zijn het erover eens dat dit nagestreefd moet worden maar dat dit een van de lastigste opgaven is. Er wordt daarmee niet voldaan aan de SMT invulling, zoals gehanteerd in het normenkader.
- Er is op dit moment sprake van een verdere decentralisatie van het Wmo beleid. De transitie jeugdzorg en AWBZ is volop in voorbereiding. Dit speelde ook in 2011. Gemeenten moeten zich hierop voorbereiden. Het onderzoek is daarmee een momentopname geworden.
- In de voortgangsrapportage grote projecten wordt de gemeenteraad geïnformeerd over de voortgang wat inmiddels heet de “Kanteling”. de nieuwe manier van werken in de Wmo. Gemeente en burgers moeten op een andere manier gaan omgaan met vraag naar zorg.
- De ontwikkelingen rond het bibliotheekwezen staan niet stil. Er wordt door het rijk op dit moment onderzoek gedaan naar de “digitale bibliotheek”. Dit kan betekenen dat het begrip “basisbibliotheek”

op termijn gheredefinieerd wordt. Dit heeft dan consequenties voor de Samenwerkingsovereenkomst met de bibliotheek.

- Net als andere (bibliotheek)instellingen in het land wordt geworsteld met het meten van maatschappelijke effecten. Landelijke onderzoek laat zien dat de bibliotheek een rol speelt in de ontwikkeling van de leesvaardigheid van de jeugd. Bij volwassenen zijn dergelijke effecten veel lastiger te meten. De effecten zijn moeilijk kwantitatief te maken. Bibliotheek en gemeente willen rol en waarde helderder krijgen.

2.1 / Aanbevelingen

Beleidsnota's en Programmabegroting vormen de belangrijkste toetsingskaders om subsidieaanvragen te toetsen op de vraag wat de bijdrage is aan het gemeentelijk beleid en de gemeentelijke doelen.

Gezien voorgaande conclusies loont het de moeite om alert te blijven op de doeltreffendheid en doelmatigheid van het WMO-beleid. De gewenste maatschappelijke effecten en de daarvoor te leveren prestaties kunnen wellicht in de toekomst verder worden geconcretiseerd.

Hierna hebben wij onze aanbevelingen nader uitgewerkt. Ze zijn gericht aan de raad en hebben zowel betrekking op de kaderstellende en controlerende rol van de raad zelf, als op de concrete uitvoering van het subsidiebeleid door het college en het ambtelijk apparaat.

2.1 **Ten aanzien van de kaderstellende en controlerende rol van de raad.**

1. Verbeter als raad uw kaderstellende en controlerende rol inzake subsidieverstrekking.
 - a. Voer als raad een fundamentele discussie over de rol van subsidies als sturingsmiddel om beleidsdoelen te realiseren en bepaal op welke informatieniveau de raad betrokken en geïnformeerd wordt. Bepaal daarbij de gewenste verbetering van de volgende aspecten:
 - i. Concretisering van gewenste maatschappelijke effecten en beleidsdoelstellingen in de programmabegroting. Benoem expliciet in de programmabegroting welke beleidsdoelstellingen (mede) door middel van subsidies gerealiseerd mogen worden en hoeveel geld daarvoor beschikbaar wordt gesteld..
 - ii. De wijze waarop het subsidie instrument voor de realisering van die gewenste maatschappelijke effecten wordt ingezet.
 - iii. Mate van BCF subsidies op basis van realistische en zo optimaal mogelijke afspraken over resultaten en SMT geformuleerde prestatievereisten.
 - iv. De inhoudelijke verantwoording van de met subsidies bereikte resultaten.
 - b. Verlang, als onderdeel van de kaderstellende taak en de raadscontrole, van het college een (meerjaren, en aan de termijn van de budgetsubsidies gekoppeld) subsidieplan waarin opgenomen de gewenste maatschappelijke effecten, de beleidsdoelstellingen (beide concreet en meetbaar), omvang van ingezette subsidies en aan wie. Laat de vaststelling van dit subsidieplan een bevoegdheid zijn van de raad.
 - c. Verlang, als onderdeel van de raadscontrole van het college een jaarlijks overzicht in de rekening van verstrekte subsidies en behaalde resultaten en afwijkingen ten opzichte van het subsidieplan.

Bepaal of de raad wil komen tot een pro-actief subsidiebeleid. In een pro-actief subsidiebeleid geeft de gemeente aan welke beleidsdoelen zij concreet gerealiseerd wil zien door prestaties van anderen met behulp van subsidiegelden. Door middel van bijvoorbeeld een aanbesteding kunnen instellingen daarop inschrijven. De gemeente kan dan het beste aanbod accepteren. Laat het college hiertoe voorstellen doen.

Daarnaast adviseert de rekenkamercommissie de raad van het college het volgende vragen:

Concretiseer in uw raadsvoorstellen de gewenste effecten van het gemeentelijk beleid en leg een heldere relatie tussen die gewenste effecten en de daarvoor beoogde resultaten van de subsidieverstrekking.

1. Formuleer als voorstel aan de raad, concreet en resultaatgericht, in een (meerjaren) subsidieplan de gewenste maatschappelijke effecten en de daarvoor te leveren prestaties in beleidsnota's en de programmabegroting. Werk de beleidsdoelstellingen daarvoor verder, concreter en meetbaar uit. Gebruik bijvoorbeeld de systematiek van de 3 W-vragen van de programmabegroting als structuur voor het subsidieplan. Let bij het vaststellen van de beleidsdoelen of ze geëvalueerd kunnen worden. Maak de beleidsdoelen zo SMT mogelijk. Waar SMT niet kan, wordt aanbevolen om vooraf na te denken over hoe het beleid geëvalueerd kan worden.
2. En leg als college jaarlijks en via de termijn van het subsidieplan verantwoording af aan de raad.
3. Zie in algemene zin strikter toe op de schriftelijke verantwoording door de instellingen van de resultaten die met de subsidie zijn bereikt. Maak daarbij aan de instellingen duidelijk wat precies van de rapportage wordt verwacht in het licht van het onderscheid tussen inhoudelijke verantwoording en financiële verantwoording, aansluitend op het vereiste niveau van resultaatgerichtheid en de meetbare prestatievereisten. Toets als gemeente niet alleen op financiële aspecten maar vooral ook op inhoudelijke aspecten. Evalueren is immers leren!

Op basis van dit onderzoek was de rekenkamercommissie van mening dat een onderzoek naar de haalbaarheid van meer samenwerking tussen gemeenten als zij dezelfde instellingen subsidiëren, wenselijk is. Daarbij kan bijvoorbeeld nader ingegaan worden op het model van het 'pervoerderschap' om de doelmatigheid te verhogen. Het blijkt dat onderzoeken naar de haalbaarheid en de vormen van samenwerking tussen gemeenten in het kader van de decentralisaties nu al uitgevoerd worden. Ook vindt er op dit moment een kansenonderzoek plaats naar brede samenwerkingsverbanden (ambtelijk en bestuurlijk) in de IJmond. Aangegeven is dat de resultaten aan de raad worden voorgelegd.

3 Bestuurlijke reactie

gemeente
Beverwijk

Rekenkamercommissie Beverwijk
t.a.v. Dhr. drs. ing. G.J. Braas - voorzitter
Postbus 450
1940 AL BEVERWIJK

documentnummer UIT-13-04030	zaaknummer Z-13-08897	Beverwijk, 16 juli 2013
afdeling Samenleving	team Sociaal Domein	
behandeld door A. Seegers	uw kenmerk/uw brief van	verzonden 17 JULI 2013
onderwerp Reactie concept-rapport Onderzoek Subsidiebeleid		

Geachte heer Braas,

Op 26 juni jl. ontvingen wij uw conceptrapportage Onderzoek Subsidiebeleid. In uw begeleidend schrijven vraagt u ons om een reactie op het rapport. Hierbij treft u onze reactie aan.

Allereerst danken wij u voor de brede context waarin u het onderzoek heeft uitgevoerd. Het verheugt ons dat u constateert dat het subsidiebeleid op orde is en alle elementen bevat om een subsidie rechtmatig te kunnen verstrekken. Wij zijn blij dat uw rekenkamer in het rapport duidelijk oog heeft voor de complexe en constant veranderende omgeving waarin de afspraken met zowel Socius als de Bibliotheek in de afgelopen periode tot stand zijn gekomen. Wij delen uw conclusie dat afspraken nog meer kunnen worden uitgewerkt naar het bereiken van maatschappelijke doelen. Dit proces is zoals u stelt in uw rapport een lastige opgave maar wel ons streven voor de komende jaren en met de BCF systematiek in gang gezet.

Conform art. 4.24 van de Awb en onze ASV 2012 zullen wij conform uw advies éénmaal per 5 jaar aan de raad rapporteren over de doelmatigheid en doeltreffendheid van budgetsubsidies. Gezien de voorbereidingen op de decentralisaties en de effecten mogelijk op subsidieafspraken verwachten wij de raad de eerste rapportage eind 2015 te kunnen toezenden.

Ten aanzien van uw aanbeveling om de budgetsubsidies te koppelen aan een subsidieplan zijn wij van mening dat de huidige ontwikkelingen in het sociale domein (transities, karteling Wmo, meer met minder, etc.) en de noodzaak om hier in regionaal verband afspraken over te maken, vragen om een steeds flexibeler inzet van subsidies. Een lokaal meerjaren subsidieplan heeft weinig meerwaarde en kan zelfs remmend werken.

Wethouder
Sociaal Domein
Postbus 450
1940 AL BEVERWIJK
T: 020 495 2200
F: 020 495 2201
E: info@beverwijk.nl

In het kader van de decentralisaties worden de mogelijkheden van samenwerking binnen de IJmond, maar ook daarbuiten, momenteel op diverse onderdelen (Jeugdzorg, AVVBZ) uitvoerig onderzocht. Keuzes over regionale samenwerking op deze nieuwe taken worden begin volgend jaar aan de raad voorgelegd. Verkenningen van gedeelteilijk pensioenderschap maken hier onderdeel van uit. Ook gaat in de IJmond in de komende maanden het kansenonderzoek om te komen tot verdere brede regionale samenwerking een nieuwe fase in. Wij zijn van mening dat wij hiermee het komende jaar invulling geven aan uw aanbeveling om meer onderzoek te doen naar de haalbaarheid van meer samenwerking tussen gemeenten.

Vervolgens onze reactie op uw voorstel aan de raad om na te denken of zij wil komen tot een proactief subsidiebeleid waarin bijvoorbeeld een aanbesteding wordt ingezet om beleidsdoelen concreet te realiseren. Onderdeel van de transities is het voorsorteren op bekostigingssystematieken. Dit kan worden vormgegeven middels aanbesteding maar ook subsidiëring. Per onderdeel kan dit uiteindelijk verschillen. Hierin werken wij samen met de andere gemeenten in de IJmond. Voorstellen hierin zullen in het kader van de transities begin volgend jaar aan de raad worden voorgelegd.

Tenslotte uw opmerking dat het veel denk- en zoekwerk van de raadsleden vergt om de verschillende informatiestromen op sociaal gebied te bundelen om er vervolgens een coherent beleid uit te kunnen abstraheren. Wij kunnen ons voorstellen dat er nu er zoveel gebeurt en staat te veranderen in het sociale domein, er bij de raad behoefte bestaat om ook meer op inhoud geïnformeerd te worden. Wij zoeken momenteel naar een vorm om de juiste verhouding tussen verantwoordelijkheden (raad is kaderstellend versus inhoud en uitvoering bij college) vorm te geven. In dat kader organiseren wij momenteel voor de raad inhoudelijke bijeenkomsten op de transities. Dit om de raad meer inhoudelijk te betrekken zodat zij hun beleidskaderstellende taak coherent kunnen invullen.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Beverwijk,
de gemeentesecretaris, de burgemeester

mw. mr. A.L. Scholvinck J.F.C. van Leeuwen

Bijlage: geen ✓

Nawoord Rekenkamercommissie

Allereerst willen we het College bedanken voor zijn reactie op het rapport Subsidiebeleid. We zijn verheugd dat het College onze conclusies deelt en erkent dat de maatschappelijke doelen die met de afspraken worden beoogd beter kunnen worden uitgewerkt.

De RKC blijft van mening dat een door de raad vastgesteld meerjaren subsidieplan een beter en transparanter inzicht geeft in aard en omvang van de verschillende subsidies die de gemeente jaarlijks verstrekt. Dit versterkt de kader stellende en controlerende rol van de raad, en verhoogt zijn betrokkenheid. Een meerjaren subsidieplan geeft niet alleen de raad inzicht in beleidsvoornemens en gerelateerde budgetten over meerdere jaren maar biedt ook instellingen enig inzicht ten aanzien van wat zij mogen verwachten. Zij kunnen daardoor beter inspelen op toekomstige ontwikkelingen en hun bedrijfsvoering daarop aansluiten.

Tegelijkertijd begrijpt de RKC de opmerking van het college dat de huidige ontwikkelingen in het sociaal domein en de noodzaak om hier in regionaal verband afspraken over te maken, vragen om een flexibelere inzet van subsidies. Een lokaal meerjaren subsidieplan heeft volgens de reactie van het College daarom weinig meerwaarde en kan remmend werken.

De RKC adviseert de raad desondanks om het college te vragen om een (meerjaren)subsidieplan op te stellen. In dit subsidieplan kan de gewenste flexibiliteit per jaar ingebouwd worden. De raad kan bij nieuwe ontwikkelingen worden betrokken, het plan biedt een volledig overzicht van verstrekte subsidies en er ontstaat aldus een transparant beeld voor zowel de raad als het college. De raad kan op deze wijze zijn kaderstellende en controlerende taak beter verrichten. Naar de mening van de RKC is dit nu onvoldoende mogelijk.

4 Subsidiebeleid

Dit hoofdstuk geeft inzicht in de algemene subsidieverordening van de gemeente en het actuele beleidskader dat geldt ten aanzien van subsidieverstrekking. Dit hoofdstuk geeft antwoord op deelvraag 1 en 2, die luiden:

1. Wat is de essentie van het actuele subsidiebeleid in Beverwijk?
2. Geeft de gemeente in de Algemene subsidieverordening 2012 richtlijnen om de gemeentelijke doelen specifiek, meetbaar en tijdsgebonden te formuleren?

4.1 / Introductie

Er is een aanmerkelijk financieel belang verbonden aan de inzet van het subsidie-instrument. De totale omvang van de door Beverwijk verstrekte subsidies in 2011 is € 7,3 miljoen euro. De programmabegroting 2011 laat een totale lastenomvang zien van € 84,2 miljoen euro.⁴ Subsidies maken daar dus bijna 9% van uit.

In de volgende tabel staat de omvang van de subsidie-inzet in de afgelopen vijf jaar in Beverwijk.

Subsidiebedragen van de gemeente Beverwijk ⁵	
Jaar	Totale bedrag aan subsidies
2008	€ 6,4 miljoen
2009	€ 6,6 miljoen
2010	€ 7,0 miljoen
2011	€ 7,0 miljoen
2012 ⁶	€ 6,1 miljoen

De gemeente verstrekt in het jaar 2011 een totaal subsidiebedrag van € 6,862.386 miljoen euro aan de tien grootste ontvangers. De overige € 800.000,- gaat naar de resterende zestig ontvangers. De twee casussen in dit onderzoek (Bibliotheek en Socius) ontvangen in 2011 samen € 1.559.331 aan subsidie, dat is een vijfde van het totale gemeentelijke subsidiebedrag.

In de onderstaande tabel staat welke instellingen de grootste subsidiebedragen ontvingen van de gemeente Beverwijk en op welk beleidsterrein deze instellingen werkzaamheden verrichten.

⁴ Programmabegroting 2011, p.29.

⁵ Excelsheet aangeleverd door gemeente. De subsidiebedragen zijn inclusief de bijdrage aan de Veiligheidsregio. Dit is geen subsidie in de zin van de Asv. 2012

⁶ Nog niet definitief beschikt. Op basis van voorlopige toekenning.

Grootste subsidieontvangers (2011)⁷		
Subsidieontvanger	Subsidiebedrag	Beleidsterrein
Stichting Welzijn Beverwijk	€ 1.890.577	Budgetsubsidie Welzijn
Bibliotheek	€ 884.200	Budgetsubsidie Kunst en Cultuur
Theater Kerkplein	€ 709.346	Budgetsubsidie Kunst en Cultuur
Maatschappelijk werk Socius	€ 675.331	Budgetsubsidie Welzijn
St. Sportaccommodaties Beverwijk (incl. Buitensport)	€ 605.255	Budgetsubsidie Sport
JGZ-Kennemerland	€ 579.877	Budgetsubsidie Maatschappelijke ondersteuning
Veiligheidsregio Kennemerland	€ 653.424	Subsidies overig Gemeenschappelijke Regeling ⁸
Sportfondsenbad Beverwijk N.V.	€ 432.215	Budgetsubsidie Sport
Centrum voor de Kunsten	€ 305.666	Budgetsubsidie Kunst en Cultuur
Samenwerkingsverband IJmond Noord	€ 108.495	Budgetsubsidie Jeugd

4.2 / De essentie van het actuele subsidiebeleid

In deze paragraaf worden de bevindingen beschreven omtrent de essentie van het actuele subsidiebeleid van Beverwijk.

Het subsidiebeleid is vastgelegd in de algemene subsidieverordening (Asv) 2012. Deze verordening is vastgesteld door de gemeenteraad op 5 april 2012.

Waarom een subsidieverordening?

In de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) is een wettelijke regeling getroffen voor subsidieverstrekking en is in artikel 4:21 lid 1 de definitie van subsidie gegeven.

Subsidie
Onder een subsidie wordt verstaan de aanspraak op financiële middelen door een bestuursorgaan verstrekt met het oog op bepaalde activiteiten van de aanvrager, anders dan als betaling voor aan het bestuursorgaan geleverde goederen of diensten.

Kern van de regeling in de Awb is dat een subsidie in beginsel altijd een wettelijke grondslag moet hebben. Deze eis wordt gesteld in verband met de rechtszekerheid van de subsidie-aanvrager en ontvanger, maar tevens wordt hiermee een doelmatige besteding van overheidsuitgaven nagestreefd. Mogelijk onzorgvuldig of willekeurig handelen van het bestuursorgaan of nalatigheid van de subsidieontvanger is immers beter te toetsen aan de hand van een wettelijke regeling dan aan de hand van een op zichzelf staand besluit van

⁷ Excelsheet aangeleverd door gemeente.

⁸ Valt niet onder het regime van de Asv 2012.

een bestuursorgaan. Voor een gemeente betekent dit dat een verordening moet zijn vastgesteld om tot subsidieverstrekking te kunnen overgaan. Op het vereiste van een wettelijke grondslag is een aantal uitzonderingen gemaakt. Zo is op gemeentelijk niveau subsidieverstrekking mogelijk als de begroting van de gemeente de subsidieontvanger én het maximale subsidiebedrag vermeldt.

De Asv 2012 geeft aan voor welke activiteiten er recht op subsidie bestaat en welke regels en criteria voor zowel gemeente als voor de aanvrager bij de subsidieaanvraag worden gehanteerd.

- Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor de uitvoering van het subsidiebeleid
- Subsidie kan door het college verstrekt worden (voor zover subsidie niet verstrekt wordt op grond van een begrotingspost) voor het verrichten van activiteiten op het gebied van volksgezondheid, belangenbehartiging, vrijwilligerswerk, sport, mediabeleid, jeugd en jongeren, dorps- en buurthuiswerk, opbouwwerk, kunst en cultuur, ouderenbeleid, welzijn en recreatieve voorzieningen⁹.
- Alleen die activiteiten worden gesubsidieerd, waarbij er sprake is van een direct verband tussen de gevraagde en/of te leveren activiteit/prestatie en het te realiseren beleidsdoel. De subsidieaanvrager geeft dit in de subsidieaanvraag aan en licht toe. In ieder geval moet er sprake zijn van een duidelijke verwijzing naar het gemeentelijk beleid.
- Een maal per 5 jaar publiceert het college, conform art. 4.24 van de Awb over de doelmatigheid en doeltreffendheid van het budgetsubsidies¹⁰.
- Het subsidieproces is beschreven (zie bijlage3)
- Er zijn de volgende subsidievormen:
 - o Budgetsubsidie (een subsidie voor de duur van één of meerdere jaren waaraan het college te leveren prestaties verbindt. Onder prestaties wordt verstaan: de in de verleningsbeschikking vastgelegde resultaten die met gesubsidieerde activiteiten moeten worden behaald. Hierbij kan de activiteit zelf de prestatie zijn of de concrete effecten van de activiteit). Budgetsubsidies worden verstrekt aan instellingen die het gemeentelijke beleid uitvoeren.
 - o Projectsubsidie (een eenmalige subsidie voor een bepaalde activiteit). Projectsubsidies worden verstrekt aan initiatieven van verenigingen et cetera voor projecten die bijdragen aan d beleidsdoelstellingen van Beverwijk
 - o Waarderingsubsidie (een subsidiebedrag voor het in een bepaald tijdvak uitvoeren van door het college gewaardeerde activiteiten voor de inwoners van de gemeente.
 - o Jeugdsportsubsidie (een subsidie voor een bepaald tijdvak als waardering voor de bevordering van de sportbeoefening van Beverwijkse jeugdleden.)¹¹

De Algemene subsidieverordening 2012 is na te lezen op www.beverwijk.nl/digitaal-loket en is opgenomen in bijlage 4.

⁹ Asv 2012, artikel 1.2.

¹⁰ Asv 2012, artikel 6.1.

¹¹ Asv 2012, artikel 1.1

De Asv 2009 is het toetsingskader voor de volgende onderzoeksvragen. De Asv 2012 is een herziening van de de Asv 2009 en verschilt er niet wezenlijk van.

De budgetsubsidie is gekoppeld aan meetbare activiteiten. In aanvulling op het bepaalde in artikel 4:62 van de wet bevat het activiteitenplan ook een vertaling van de activiteiten van de instelling in meetbare prestaties en beoogde resultaten en heeft het een relatie met het gemeentelijk beleid.¹² Hoe de activiteiten worden omgezet in meetbare prestaties is niet verder uitgewerkt in de verordening of in beleidsregels. Ook niet dat zij Specifiek, Meetbaar en Tijdsgebonden geformuleerd moeten zijn.

Een manier om de subsidie te koppelen aan beleidsprestaties is het instrument van Beleidsgestuurde Contractfinanciering (BCF). Deze methodiek is in 2009 geïntroduceerd in de gemeente. De gemeente geeft bij deze methodiek vooraf aan tot welk resultaat de inspanningen van de instellingen moet leiden, op basis van het geldende beleid. De instelling laat in een 'offerte' zien op welke manier zij het beoogde resultaat denkt te realiseren. De methode is in 2011 geëvalueerd.¹³ In het algemeen wordt het idee van BCF onderschreven. Zowel de gemeente als de instellingen hebben BCF positief ervaren.

Hoe de prestaties gemeten worden, is in principe onderwerp van de BCF contracten. Beverwijk kent geen standaard verantwoordingskader. Omdat er geen standaard verantwoordingskader is, wordt over de verantwoording per contract nagedacht.

4.3 / De doelen en effecten die de gemeente met de inzet van subsidie nastreeft

In deze paragraaf schetsen we onze bevindingen ten aanzien van de vraag of de doelen en effecten die de gemeente met de inzet van subsidie nastreeft helder zijn geformuleerd.

In de vorige paragraaf is beschreven dat een van de voorwaarden voor het verkrijgen van subsidie is dat er sprake is van een direct verband tussen de gevraagde en/of te leveren activiteit/prestatie en het te realiseren beleidsdoel.

Subsidieaanvragers moeten hun aanvraag dus koppelen aan beleidsdoelen van de gemeente. De gemeente heeft haar beleidsdoelen vastgelegd in de Programmabegroting en in de verschillende beleidsnota's. De WMO nota is een belangrijke beleidsnota. In de vorige paragraaf hebben we kunnen zien dat subsidies vooral verstrekt worden in het sociale domein.

Voor dit onderzoek hebben we ons beperkt tot de nota's die voor de twee casussen van belang zijn.

4.4 / Beoordeling vraag 1 en 2 aan de hand van het normenkader en de aanbevelingen

In de paragraaf geven we onze beoordeling over deelvraag 1 en 2 aan de hand van het normenkader. Het normenkader staat in bijlage 1.

Beoordeling

1. Wat is de essentie van het actuele subsidiebeleid in Beverwijk?

De conclusies is dat de gemeente Beverwijk een actuele Algemene subsidieverordening (Asv) heeft. De Asv is in 2012 nog herzien. De Asv 2012 voldoet aan de Algemene wet bestuursrecht.

¹² Asv 2012, artikel 2.2, lid 3

¹³ Evaluatie BCF 2011/16722

2. Geeft de gemeente in de Algemene subsidieverordening 2012 richtlijnen om de gemeentelijke doelen specifiek, meetbaar en tijdsgebonden te formuleren?

In de Asv 2012 is opgenomen dat de gesubsidieerde instelling een vertaling maakt van de activiteiten in meetbare prestaties en beoogde resultaten en dat de activiteiten en resultaten een relatie hebben met het gemeentelijke beleid. Van belang is dat de prestaties naast Meetbaar ook Specifiek en Tijdsgebonden geformuleerd worden.

De doelen zijn helder geformuleerd als de resultaten meetbaar, specifiek en tijdsgebonden zijn.

De controle of de prestaties geleverd zijn, kan zowel financieel, kwantitatief als kwalitatief zijn. De onderstaande tabel geeft een indruk van mogelijke verantwoordingsinstrumenten.

Verantwoordingskader
<p>Financieel</p> <p>Het jaarverslag en de accountantscontrole conform de geldende regels voor jaarverslagen. Dit verslag geeft aan dat de financiële huishouding van de organisatie op orde is en de subsidie rechtmatig is uitgegeven</p>
<p>Kwantitatieve verantwoording</p> <p>Een jaarverslag waarin verslag wordt gedaan van de afgesproken prestaties. Zijn de voorgestelde prestaties ook uitgevoerd? Een voorbeeld hiervan is: als afgesproken is dat er 20 bezoeken per jaar worden afgelegd, dan kan het aantal gerealiseerde bezoeken aan het einde van het jaar worden gerapporteerd.</p>
<p>Kwalitatieve verantwoording</p> <p>Bij een kwalitatieve beoordeling van de prestaties wordt niet alleen gekeken of ze de voorgestelde prestaties zijn uitgevoerd maar of ze goed zijn uitgevoerd. Instrumenten om dit te doen zijn:</p> <ul style="list-style-type: none">- Het houden van leefbaarheidsmonitoren om het welbevinden van de inwoners te meten.- Het houden van tevredenheidsonderzoeken onder de klanten van een instelling.- Het doen van interne audits om de kwaliteit van de organisatie door te meten.- Het houden van gesprekken met ambtenaren en bestuurders om de kwaliteit van de geleverde prestaties door te spreken aan de hand van casussen.

De Rekenkamercommissie komt, op basis van de bestudeerde stukken, tot de conclusie dat de Asv 2012 nog onvoldoende basis biedt voor het gecoördineerd en in samenhang inzetten van evaluatie – instrumenten.

In onderstaande tabel beoordeelt de rekenkamercommissie deelvragen 1 en 2 aan de hand van norm 1 van het normenkader (bijlage 1)

Deelvraag	Norm	Beoordeling
<p>Wat is de essentie van het actuele subsidiebeleid in de gemeente Beverwijk?</p>	<p>Beverwijk heeft een actuele Algemene subsidieverordening (Asv). De Subsidieverordening is opgesteld conform de Algemene wet bestuursrecht (Awb).</p>	<p>Voldaan. De conclusie is dat de gemeente Beverwijk een actuele Algemene subsidieverordening heeft . De Asv is in 2012 nog herzien. De Asv 2012 voldoet aan de Awb</p>
<p>Geeft de gemeente in de Asv S,M en T richtlijnen om de gemeentelijke doelen te formuleren</p> <p>Zijn de doelen en effecten die de gemeente met de inzet van subsidiering nastreeft helder geformuleerd?</p>	<p>De verordening bevat S, M en T richtlijnen hoe gemeentelijk doelen/activiteiten omschreven moeten worden.</p>	<p>Beperkt voldaan. Er is sprake van een door de raad vastgesteld Asv 2012. In de verordening wordt niet aangegeven dat gemeentelijke doelen en/of activiteiten S, M en T omschreven moeten worden. Daardoor kunnen evaluatie-instrumenten onvoldoende benut worden.</p>

5 Subsidies in de praktijk: Bibliotheek IJmond Noord

Dit hoofdstuk geeft inzicht in de uitvoering van het subsidiebeleid in de praktijk. Het hoofdstuk gaat in op de subsidierelatie tussen de gemeente en Bibliotheek IJmond Noord. De deelvragen 3 t/m 8 worden in de hoofdstuk behandeld.

- Heeft de gemeenteraad - voor de te onderzoeken cases – duidelijke, heldere en afrekenbare beleidsdoelstellingen (SMT) geformuleerd?
- Worden de procedures zoals vormgegeven in het gemeentelijk subsidiebeleid gevolgd?
- Heeft de gemeente in (prestatie)contracten een duidelijke relatie gelegd tussen de subsidies en de te bereiken resultaten?
- Hoe ervaren gemeente en subsidieontvangers de relatie van gemeente als opdrachtgever en de instellingen als opdrachtnemer?
- Hoe vindt de verantwoording van de instellingen aan de gemeente over de bereikte resultaten plaats?
- Hoe wordt de gemeenteraad geïnformeerd over de uitvoering van het subsidiebeleid en over de realisatie van de door de raad geformuleerde beleidsdoelstellingen?

Het hoofdstuk begint met een introductie op de casus en gaat vervolgens in op de onderzoeksvragen. Het hoofdstuk eindigt met een beoordeling volgens het normenkader uit bijlage 1.

5.1 / Introductie

In 2001 is een koepelconvenant gesloten voor herstructurering openbaar bibliotheekwerk tussen de overheid, provincie en gemeenten en is gestart met een gezamenlijk proces tot bibliotheekvernieuwing. Er is ingezet op een netwerk van basisbibliotheken, elk van voldoende omvang en verzorgingsgebied. Dit leidde tot schaalvergroting en samengaan van bibliotheken tot de basisbibliotheek.

In 2005 heeft de gemeenteraad ingestemd met de Marsroute tot de vorming van een Basisbibliotheek. De Bibliotheek IJmond Noord is op 1 januari 2008 ontstaan. De gemeenten Beverwijk, Heemskerk en Uitgeest hebben daartoe in augustus 2007 een samenwerkingsovereenkomst ondertekend. Het is een bindend contract waaraan gemeenten en bibliotheek zich moeten houden. Het is een overeenkomst voor onbepaalde tijd.

Gemeenten zijn op grond van de Wet op het specifiek cultuurbeleid niet wettelijk verplicht subsidie te verstrekken aan de bibliotheek. Ook uit het Bibliotheekcharter 2010-2012 valt geen bekostigingsplicht voor de gemeente af te leiden.

De samenwerkingsovereenkomst is de basis voor alle onderlinge afstemming

De samenwerkingsovereenkomst is gebaseerd op de landelijke richtlijnen voor basisbibliotheken. Het betreft de richtlijnen over certificering, kwalificering van personeel en leentarieven. Naast de landelijke richtlijnen, zijn in de samenwerkingsovereenkomst ook afspraken opgenomen over frequentie van overleg, subsidie en ter beschikking stellen van middelen en de wijze van ontbinding van de overeenkomst. In de

Samenwerkingsovereenkomst is vastgelegd dat de basisbibliotheek wordt gefinancierd door een gemeentelijke bijdrage van € 17,89 per inwoner (prijspeil 2006).

Via een audit wordt bepaald of de bibliotheek voldoet aan de eisen die gesteld worden aan een gecertificeerde bibliotheek. De 4 jaarlijkse audit wordt uitgevoerd door Stichting certificering openbare bibliotheken. Certificering, inclusief het doen van een audit is opgenomen in de samenwerkingsovereenkomst. In oktober 2012 is deze audit voor de bibliotheek IJmond uitgevoerd.

Kenmerkend voor een basisbibliotheek is dat zij zorg dragen voor de uitvoering van de vijf kernfuncties uit de landelijke 'richtlijnen voor een Basisbibliotheek':

- Kennis en informatie
- Ontwikkeling en educatie
- Kunst en cultuur
- Lezen en literatuur
- Ontmoeting en debat.

Na 2008 is er een nieuwe periode gestart: van bibliotheekvernieuwing naar bibliotheekinnovatie. Kern van het beleid is lezen, leren en informeren. Door digitalisering en individualisering is oriëntatie van gebruikers op media en informatie fundamenteel aan het veranderen. In 2013 / 2014 verwacht de gemeente nadere informatie over het rijksbeleid ten aanzien van bibliotheekwerk. Het rijksbeleid wordt mogelijk gewijzigd vanwege consequenties van de digitalisering. Hiernaar wordt in 2013 onderzoek gedaan.

5.2 / Heeft de gemeenteraad - voor de te onderzoeken cases – duidelijke, heldere en afrekenbare beleidsdoelstellingen geformuleerd

Voor de casus Bibliotheek zijn de Programmabegroting 2011, de cultuurnota Beverwijk bruist (2005-2008), en het Wmo beleidsplan 2008-2011 de relevante beleidsnota's.

Bevindingen:

- Bij het vaststellen van de Programmabegroting 2011, 2012 en 2013 heeft de raad ingezet op cultuurparticipatie van kinderen en jongeren. Er wordt verwezen naar de beleidsnota Beverwijk Bruist en het Wmo beleidsplan 2008-2011 en het Wmo beleidsplan 2012-2015.
- De beleidsuitgangspunten in de cultuurnota Beverwijk Bruist sluiten aan bij het eerste prestatieveld van de Wmo: het bevorderen van sociale samenhang in en leefbaarheid van dorpen, wijken en buurten, de civil society.
- In de Productbegroting 2011, die door het College wordt vastgesteld, zijn de doelstellingen ten aanzien van de bibliotheek verder uitgewerkt. Het volgende is in de productbegroting opgenomen. "De bibliotheek heeft tot doel iedere inwoner van Beverwijk en Heemskerk en Uitgeest toegang te bieden tot alle in Nederland aanwezige openbare informatiebronnen om te voorzien in informatiebehoeften en in de behoefte aan cultuurparticipatie. De bibliotheek schept voorwaarden voor een effectief en doelmatig gebruik van documentaire (digitale) informatiebronnen en treft daarbij specifieke maatregelen voor degenen die problemen ondervinden bij het gebruik ervan. Doordat de bibliotheek een laagdrempelige ontmoetingsplaats is voor mensen van alle leeftijden en culturen draagt de bibliotheek bij aan de sociale cohesie in de gemeenten. Ze bevordert daardoor een samenleving waarin kennis, begrip en samenhang zo belangrijk zijn, dat nieuwsgierigheid, verdraagzaamheid en

betrokkenheid beleefd worden als maatschappelijke waarden. Om deze doelen te bereiken is de bibliotheek zichtbaar en actief op het kruispunt van lokale activiteiten.”¹⁴

- De afrekenbaarheid van de doelstellingen, hoe de effecten te bereiken is gecompliceerd. De gemeente faciliteert de inwoners van Beverwijk door een aantal voorzieningen, in dit geval een bibliotheek, te subsidiëren met de verwachting dat deze voorzieningen bijdragen aan de doelstellingen zoals geformuleerd in de programmabegroting, het Wmo beleidsplan de cultuurnota.

5.3 / Worden de procedures zoals vormgegeven in het gemeentelijk subsidiebeleid gevolgd?

Bevindingen

De bevindingen zijn dat het proces verloopt conform de Asv 2012. In bijlage 3 is het proces zoals het bij de bibliotheek in 2011 in de tijd is gevolgd, schematisch weergegeven.

Het streven is om de procedures zoals opgenomen in de Asv 2012 te volgen. Dit blijkt in de praktijk, door de gekozen aansturingsvorm, niet altijd mogelijk te zijn. In geval een van de actoren in het overleg, dat plaatsvindt tussen indienen van de aanvraag tot prestatieafspraken, uitvalt, wordt het proces “maken prestatieafspraken” vertraagd. In dit geval werd de penvoerder (Heemskerck) ziek tijdens de voorbereidingen voor de prestatieafspraken voor 2012. Deze hadden voor december afgerond moeten zijn. Pas op 18 juni 2012 zijn de speerpunten 2012 vastgesteld.

5.4 / Heeft de gemeente in (prestatie)contracten een duidelijke relatie gelegd tussen de subsidies en de te bereiken resultaten?

Bevindingen

2011 is het eerste jaar waar de samenwerkende gemeenten gezamenlijk prestatieafspraken hebben gemaakt met de bibliotheek. De structuur van de prestatieafspraken is vergelijkbaar met een BCF-contract (beleidsgestuurde contractfinanciering). In Beverwijk wordt sinds 2009 met BCF-contracten gewerkt. De andere gemeenten werkten daar nog niet mee. BCF is een instrument, waarbij op basis van afspraken (en daarbij de inzet van middelen) over gemeentelijke maatschappelijke doelstellingen activiteiten worden gesubsidieerd.

Het landelijk model van kernfuncties stond model voor de prestatieafspraken. Daarnaast hebben de drie gemeenten speerpunten toegevoegd. Deze lokale speerpunten kwamen op diverse punten overeen. Daarom is besloten in gezamenlijkheid op te trekken. Er ligt nu één document ‘prestatieafspraken 2011’, met daarin enkele lokale accenten. Ook de prestatieafspraken in 2012 en 2013 zijn ondergebracht in één document.

Tevens zijn prestatieafspraken gemaakt over een aantal ‘algemene kerndiensten’ zoals het aantal uitleningen, aantal vestigingen en openingstijden. Kernfunctie, het product, het resultaat en de kosten daarvan zijn samengevat in een tabel. Het totaal van de kosten is het subsidiebedrag dat de bibliotheek ontvangt van de drie gemeenten. De resultaten zijn specifiek, meetbaar en tijdgebonden omschreven.

De subsidieaanvraag bevat een activiteitenplan. Het werkplan is meetbaar geformuleerd, er staan steeds aantallen of percentages genoemd, zoals 100 groepsbezoeken van kinderen, 50 laaggeletterden krijgen rondleiding, uitstroom betalende leden verminderen met 15%. De relatie met gemeentelijk beleid bestaat uit

¹⁴ Producttoelichting 2011, product 13050 bibliotheek.

de vijf kernfuncties. In het gezamenlijk overleg worden naar aanleiding van het activiteitenplan de voorgenomen activiteiten vastgelegd in prestatieafspraken. Dit is conform artikel 2,2 van de Asv 2012.

Juli 2012 heeft de gemeenteraad gesproken over voorgenomen bezuinigingen, mogelijk ook bij de bibliotheek. De samenwerkingsovereenkomst bevat echter bindende afspraken over de hoogte van de Beverwijkse bijdrage aan de bibliotheek zodat eventuele bezuinigingen pas doorgevoerd kunnen worden als de samenwerkingsovereenkomst is herzien. Bezuinigingen op huisvestingskosten van de directie, de centrale backoffice zijn een gezamenlijke financiële verantwoordelijkheid van de samenwerkende gemeenten en kunnen niet door een enkele partij worden doorgevoerd.

Er wordt gewacht op de landelijke herijking van het bibliotheekbeleid. Het rijk voert een onderzoek uit naar de consequenties van het digitale tijdperk voor de bibliotheek. Dit leidt mogelijk tot een afname van de uitkering uit het Gemeentefonds.¹⁵

Het voornemen is om de samenwerkingsovereenkomst te herijken naar de huidige ontwikkelingen. Op het bestuurlijk overleg van 19 november 2012 is het onderwerp "huidige samenwerkingsovereenkomst"¹⁶ aan de orde geweest. Daar is nog een keer benadrukt dat het een overeenkomst is voor onbepaalde tijd en is er verwezen naar de afbouwregeling voor opzegging.

5.5 / Hoe ervaren gemeente en subsidieontvangers de relatie van gemeente als opdrachtgever en de instellingen als opdrachtnemer?

Bevindingen

De relatie met de gemeente wordt als goed beoordeeld. In de audit Bibliotheek IJmond 2012 maakte de auditcommissie de volgende opmerking: "Vanuit het oogpunt van kwaliteitszorg is een structurele en gestructureerde aanpak van meten van tevredenheid van subsidiegevers aan te bevelen alsmede het registreren en opvolgen van de meetresultaten daarvan".

5.6 / Hoe vindt de verantwoording van de instellingen aan de gemeente over de bereikte resultaten plaats?

Bevindingen

De verantwoordingsstukken bestaan uit een jaarverslag (zie www.bibliotheekijmondnoord.nl/) wat voor een breed publiek bestemd is, een financieel verslag en een accountantsverklaring. De schriftelijke evaluatie van de prestatieafspraken 2011 diende als onderlegger voor de prestatieafspraken 2013.

In 2010 is een klant tevredenheids onderzoek door Bibliotheek IJmond uitgevoerd, conform de kto standaard van de Vereniging van Openbare Bibliotheken. Dit onderzoek wordt een keer in de 4 jaar uitgevoerd. De klanten waren zeer tevreden over de bibliotheek.¹⁷

5.7 / Hoe wordt de gemeenteraad geïnformeerd over de uitvoering van het subsidiebeleid en over de realisatie van de door de raad geformuleerde beleidsdoelstellingen?

Bevindingen

Het college legt aan de raad verantwoording af over de doelrealisatie via de gemeentelijke jaarstukken. In het jaarverslag 2011 staat per programma wat de gemeente heeft bereikt.

¹⁵ Programmabegroting 2013 (pag 60)

¹⁶ Verslag bestuurlijk overleg 19-11-2012.

¹⁷ Klantenonderzoek bibliotheek IJmond, aangeboden aan de gemeente op 15 juli 2010.

In 2011 en in 2012 is de raad over het volgende geïnformeerd.

- De samenwerkingsovereenkomst met de bibliotheek is nog niet geactualiseerd omdat er nog geen duidelijkheid is over de bezuinigingen (Jaarverslag 2011).
- In de programmabegroting 2012 en de meerjarenraming 2012-2015 heeft de gemeenteraad de bezuinigingsvoorstellen inzake de culturele instellingen aan het Kerkplein bekrachtigd.
- Het onderzoek van BMC naar de theaterfunctie is besproken in de raadsvergadering van 8 november 2011¹⁸.
- De raad besluit op 8 november 2011 tot een onderzoek naar de toekomst van de instellingen op het Kerkplein en of nauwere samenwerking tot kostenbesparing kan leiden.¹⁹ In 2012 wordt de raad geïnformeerd over de uitkomsten van het onderzoek. Een van de conclusies is dat de bibliotheek eerder zou moeten samenwerken met meer gemeenten in de regio dan zich specifiek op intensievere samenwerking met de partners op het Kerkplein moet richten²⁰.

Wekelijks krijgen de raadsleden de BenW besluitenlijst toegestuurd. De achterliggende stukken liggen daarna 6 weken ter inzage in de leeskamer. Na 6 weken worden de stukken weer verwijderd. Stukken zijn na 6 weken nog via de griffie op te vragen. BenW besluiten met betrekking tot de bibliotheek worden op deze wijze ter kennisname aan de raadsleden gebracht.

5.8 / Beoordeling

De subsidierelatie van de gemeente met de Bibliotheek wordt beoordeeld op basis van het normenkader. In de tabel onder aan deze paragraaf zijn de normen beoordeeld.

De conclusies met betrekking tot de vraag in hoeverre de gemeente Beverwijk het subsidie-instrument bij de Bibliotheek doeltreffend en doelmatig inzet zijn geordend volgens de deelvragen 3 t/m 8.

1. Kenmerkend voor een basisbibliotheek is dat zij zorg dragen voor de uitvoering van de vijf kernfuncties uit de landelijke 'richtlijnen voor een Basisbibliotheek'. De kernfuncties van de bibliotheek dragen bij aan de doelstellingen zoals die geformuleerd zijn in het Wmo beleid en de programmabegrotingen. De door de bibliotheek te leveren prestaties zijn SMART geformuleerd. Voor zowel de kernfuncties als de Wmo-beleidsdoelen geldt dat ze zich (nog) niet SMART laten formuleren. De maatschappelijke / gemeentelijke doelen geven de landelijke en gemeentelijke visie op de samenleving weer. In de uitvoering worden acties geformuleerd waarover (landelijk) consensus bestaat dat ze een bijdrage leveren aan deze doelen.
2. De procedures zoals die in de subsidieverordening worden voorgeschreven wordt gevolgd.
3. De gemeente heeft met de Bibliotheek en twee andere gemeenten, Uitgeest en Heemskerk een samenwerkingsovereenkomst voor onbepaalde tijd gesloten. Hier zijn de prestaties vastgelegd. Ieder jaar dient de Bibliotheek opnieuw een subsidieaanvraag in en ieder jaar wordt een nieuwe subsidiebeschikking afgegeven. De jaarlijkse subsidieaanvraag en subsidiebeschikking met daarin de prestatieafspraken passen binnen het kader van de samenwerkingsovereenkomst. Er kunnen kleine wijzigingen/aanpassingen aan de te leveren prestaties worden doorgevoerd.

¹⁸ Brief college aan raad, BMC rapport 'Op weg naar verdere verzakelijking. Het toekomstperspectief voor de theaterfunctie in Beverwijk', 12 juli 2011.

¹⁹ Raadsbesluit 8 november 2011, BMC rapport 'Op weg naar verdere verzakelijking. Het toekomstperspectief voor de theaterfunctie in Beverwijk'.

²⁰ Raadsvoorstel, Terugkoppeling lokale- en regionale samenwerkingsmogelijkheden culturele instellingen Kerkplein, 10 juli 2012.

4. De relatie met de gemeente wordt als goed ervaren.
5. Voor het beoordelen van de prestaties is het volgende beoordelingskader voorhanden. Het jaarverslag en de accountsverklaring geven inzicht in de rechtmatigheid van het gevoerde financiële beleid. De in de samenwerkingsovereenkomst opgenomen audit en klanttevredenheidsonderzoek geven respectievelijk inzicht in het functioneren van de organisatie en in de klanttevredenheid.
De geleverde prestaties worden beoordeeld door de portefeuillehouders van de drie gemeenten. Dit wordt eerst ambtelijk voorbereid. Ter voorbereiding wordt een overzicht gemaakt of de afspraken zoals geformuleerd in het activiteitenplan zijn nagekomen. De verantwoording van bibliotheek aan ambtelijk apparaat / college is goed. Het college (ambtelijk apparaat) controleert of de afspraken omtrent de prestaties worden nagekomen.
6. De raad wordt niet geïnformeerd over de uitvoering van het subsidiebeleid aan de Bibliotheek, anders dan in Berap en Jaarverslag. Er is geen inhoudelijke evaluatie.

We concluderen dat vanwege de samenwerkingsovereenkomst er veel inhoudelijk contact is tussen Beverwijk, Uitgeest en Heemskerk

Deelvraag	Norm	Beoordeling
Heeft de gemeenteraad- voor de bibliotheek - duidelijke, heldere en afrekenbare beleidsdoelstellingen geformuleerd?	De raad heeft – voor de te onderzoeken cases - duidelijke, heldere en afrekenbare beoogde beleidsdoelstellingen gesteld.	Voldaan Beverwijk gaat uit van de 5 kernfuncties van de landelijke richtlijnen voor een basisbibliotheek
Worden de procedures zoals vormgegeven in het gemeentelijk subsidiebeleid gevolgd?	De processtappen zijn uitgevoerd conform de voorschriften van het Asv	Voldaan. Aanvraag, prestatieafspraken en verantwoordingsstukken zijn compleet en op het juiste moment in het subsidieproces ingediend.
Heeft de gemeente in (prestatie) contracten een duidelijke relatie gelegd tussen de subsidies en de te bereiken resultaten?	Het is de instellingen bekend aan welke door de raad vastgestelde gemeentelijke doelen zij een bijdrage leveren. In het activiteitenplan zoals dat door de subsidiënt wordt ingediend, wordt de relatie aangetoond tussen voorgenomen activiteiten en gemeentelijke doelen. De subsidiënt geeft daarbij ook aan – in meetbare prestaties - hoe voorgenomen activiteiten bijdragen aan gemeentelijke doelen. Dit zodat kan worden vastgesteld of het gestelde doel bereikt is. Er vindt controle	Voldaan. In het werkplan van de bibliotheek wordt een relatie gelegd met de vijf kernfuncties van de bibliotheek en de lokale speerpunten. Voldaan. De afspraken voor 2011 bevat <i>smart</i> prestaties, die zijn afgeleid van de vijf kernfuncties. Daarbij is een activiteit en resultaat benoemd.

	plaats op de kwaliteit van de uitvoering.	
Hoe ervaren gemeente en subsidieontvangers de relatie van gemeente als opdrachtgever en de instellingen als opdrachtnemer?	De rollen en verantwoordelijkheden van bij de subsidieverlening betrokken actoren en het tijdsplan zijn eenduidig.	Voldaan. Procedure is bekend bij alle actoren. Rolverdeling van opdrachtgever en opdrachtnemer is helder.
Hoe vindt de verantwoording van de bibliotheek aan de gemeente over de bereikte resultaten plaats?	Jaarlijks legt de subsidiënt een financiële en inhoudelijke verantwoording (rekenschap) af aan de subsidieverstrekker.	Voldaan. Financieel ja, inhoudelijk ja. De inhoudelijke verantwoording blijft algemeen, de verantwoording op het gebied van prestatieafspraken gebeurt mondeling.
Hoe wordt de gemeenteraad geïnformeerd over de uitvoering van het subsidiebeleid en over de realisatie van de door de raad geformuleerde beleidsdoelstellingen?	Jaarlijks legt het college op hoofdlijnen verantwoording af aan de raad over de, met behulp van subsidiegeld, bereikte doelen. Tenminste eenmaal in een periode van vijf jaar publiceert het college een verslag over de doeltreffendheid en de effecten van de budgetsubsidies in de praktijk. Op basis van de verantwoordingsinformatie (in de jaarrekening) kan de raad controleren of gestelde doelen bereikt zijn.	Niet voldaan. De raad wordt alleen geïnformeerd over het proces: 'er zijn afspraken gemaakt of op komst' Niet voldaan. De raad kan niet controleren of doelen bereikt zijn.

Tot slot

De gemeente Beverwijk vindt het belangrijk om een bibliotheek te hebben binnen haar gemeente. Daarom subsidieert ze de bibliotheek. De prestaties die de bibliotheek moet leveren bibliotheek sluiten aan bij de prestaties die een gecertificeerde basisbibliotheek moet leveren. Daarnaast zijn er aanvullende lokale accenten, zoals de 100 talentenbibliotheek voor de jeugd.

In de samenwerkingsovereenkomst is in detail geregeld waar gemeenten en bibliotheek zich toe verplichten. De invloed van de raad in dit proces is beperkt. Pas bij een herijking van de samenwerkingsovereenkomst kunnen andere afspraken gemaakt worden. De bibliotheek is als het ware "going concern". De raad wordt alleen betrokken als er wijzigingen gepland staan ten opzicht van de reguliere werkzaamheden.

6 Subsidies in de praktijk: Socius Maatschappelijk Dienstverleners

Dit hoofdstuk geeft inzicht in de uitvoering van het subsidiebeleid in de praktijk. Het hoofdstuk gaat in op de subsidierelatie tussen de gemeente en Socius.

De deelvragen 3 t/m 8 worden in dit hoofdstuk behandeld.

- Heeft de gemeenteraad - voor de te onderzoeken cases – duidelijke, heldere en afrekenbare (SMT) beleidsdoelstellingen geformuleerd?
- Worden de procedures zoals vormgegeven in het gemeentelijk subsidiebeleid gevolgd?
- Heeft de gemeente in (prestatie)contracten een duidelijke relatie gelegd tussen de subsidies en de te bereiken resultaten?
- Hoe ervaren gemeente en subsidieontvangers de relatie van gemeente als opdrachtgever en de instellingen als opdrachtnemer?
- Hoe vindt de verantwoording van de instellingen aan de gemeente over de bereikte resultaten plaats?
- Hoe wordt de gemeenteraad geïnformeerd over de uitvoering van het subsidiebeleid en over de realisatie van de door de raad geformuleerde beleidsdoelstellingen?

Het hoofdstuk begint met een introductie op de casus en bevat daarna de informatie over de uitvoering en verantwoording door de instelling. Het hoofdstuk eindigt met een beoordeling volgens het normenkader uit bijlage 1.

6.1 / Introductie

Socius is al heel lang de partner van de gemeente Beverwijk op het gebied van maatschappelijk werk, sociaal raadsliedenwerk, ouderenondersteuning en ook schuldhulpverlening. Socius Maatschappelijk Dienstverleners werkt sinds 1 maart 2009 onder deze naam in het gebied van de gemeente Beverwijk, Heemskerk, Uitgeest, Castricum en Velsen. Daarvoor was het Stichting Maatschappelijke Dienstverlening – Midden Kennemerland.

Socius ontvangt van de gemeente een budgetsubsidie. Vanaf 2009 subsidieert Beverwijk Socius op basis van Beleidsgestuurde Contract Financiering (BCF). De gemeente geeft bij deze methodiek vooraf aan tot welk resultaat de inspanningen van de instellingen moet leiden, op basis van het geldende beleid. De instelling laat in een 'offerte' zien op welke manier zij het beoogde resultaat denkt te realiseren. De offerte van 2 juni 2008 is besproken in het College. Deze offerte is door het college niet integraal overgenomen. Op 20 april 2009 is door Socius een aangepast offerte ingediend. Deze offerte dient als prestatieovereenkomst. De subsidiebeschikking 2009 / 2010 is 14 juli 2009 afgegeven.

Maatschappelijk werk is onder invloed van de decentralisaties van onder andere de Awbz en de Jeugdzorg, de bezuinigingen en de "kanteling" aan veel veranderingen onderhevig. Het huidige maatschappelijk werk zal in de toekomst mogelijk anders ingestoken (moeten) worden. Dit is de reden dat gemeente en Socius samen onderzoeken hoe het maatschappelijk werk in de toekomst gestalte kan krijgen.

6.2 / Heeft de gemeenteraad - voor de te onderzoeken cases – duidelijke, heldere en afrekenbare beleidsdoelstellingen geformuleerd?

Bevindingen

De doelstellingen zijn terug te vinden in de Wmo beleidsplannen, de uitwerkingen van de Wmo beleidsplannen, de Programmabegroting 2011 en de Subsidiebeschikking.

Wmo beleidsplannen

Voor deze casus is het Wmo beleidsplan "Meedoen en verbinden" 2008-2011 de relevante beleidsnota. In het Wmo beleidsplan 2008-2011 zijn de negen prestatievelden van de Wet maatschappelijke ondersteuning uitgewerkt voor Beverwijk. De gemeente streeft ernaar dat alle inwoners volwaardig kunnen participeren in de samenleving. Op hoofdlijnen staat per prestatieveld van de Wmo omschreven wat het inhoudt en welke doelgroep en doelen de gemeente heeft, inclusief prestaties.

Voor de BCF-cyclus 2012-2015 is het WMO beleidsplan 2012-2015 (Wet maatschappelijke ondersteuning) het meeste relevante beleidskader. In het WMO beleidsplan 2012-2015 heeft de gemeente de volgende missie geformuleerd: "de gemeente Beverwijk wil het mogelijk maken dat haar inwoners zoveel mogelijk zelfstandig en naar eigen keuze kunnen doen aan maatschappelijke activiteiten en sociale verbanden kunnen aangaan".

Programmabegroting

In de Programmabegroting 2011 is opgenomen dat Socius in opdracht van de gemeente het maatschappelijke werk, het ouderenadvieswerk, de ondersteuning mantelzorgers en het sociaal raadsliedenwerk zal verzorgen. In de programmabegroting 2013 staat iets vergelijkbaars, namelijk dat de informatie- en adviesfunctie onder ander wordt ingevuld door Socius.

Het programma Maatschappelijke Ondersteuning uit de Programmabegroting 2011 (en 2012 en 2013) bevat de volgende doelstellingen.

Programma Maatschappelijke ondersteuning

Het bevorderen van sociale samenhang, leefbaarheid en maatschappelijke participatie, ook van inwoners met een beperking, een chronisch psychisch probleem of psychosociaal probleem nemen deel aan het maatschappelijk verkeer en functioneren zelfstandig. (prestatieveld 1 Wmo).

Het geven van duidelijke informatie, advies en cliëntondersteuning op het gebied van zorg en welzijn (prestatieveld 3 Wmo).

Het ondersteunen en van mantelzorgers en vrijwilligers (prestatieveld 4 Wmo)

Subsidiebeschikking

De gemeente verwacht (voor de periode na 2012) dat de instellingen actueel inzicht hebben in de maatschappelijke behoefte en problemen van individuen en groepen. De instellingen hebben de vrijheid om een geschikt activiteitenaanbod te ontwikkelen, mits passend in het geformuleerde beleid.

Bij de laatste 5 prestaties is het product "uren dienstverlening". Het budgetsubsidiebedrag voor 2011 is € 604.577,00.

Daarnaast zijn in 2011 afspraken gemaakt voor 30 trajecten schuldhulpverlening, 40 trajecten Preventieve Huisuitzettingen. Deze activiteiten zijn apart gefinancierd.

Voor de periode 2012-2015 is aangegeven dat het Wmo beleidskader 2012-2015, naast de beleidsstukken op de gebieden sport, jeugd, ouderen, kunst en cultuur, bibliotheek en gezondheid als beleidskader dienen.

Socius wordt gevraagd een activiteitenaanbod binnen deze kaders aan te bieden. Uitgangspunt van de gemeente is dat de instellingen een actueel inzicht hebben in de maatschappelijke behoeften en problemen van individuen en groepen.

Beleidsdoelstellingen 2012 - 2015

Maatschappelijk effect : De sociale samenhang en leefbaarheid in de gemeente Beverwijk zijn verbeterd.

Beleidsdoelstelling: Het versterken van de sociale en culturele infrastructuur en het verbeteren van de onderlinge samenwerking tussen gemeenten, instellingen en particulier initiatief.
Multifunctioneel gebruik van de gebouwen.

Maatschappelijk effect : Isolement van en achterstanden bij kwetsbare groepen inwoners van de gemeente Beverwijk wordt zoveel mogelijk voorkomen en verminderd.

Beleidsdoelstelling: Ondersteuning van kwetsbare burgers, gericht op het maximaal hernemen van de regie op het eigen leven.

6.3 / Worden de procedures zoals vormgegeven in het gemeentelijk subsidiebeleid gevolgd?

Bevindingen

Het subsidieproces voor Socius is opgenomen in bijlage 3. Het proces verloopt in 2011 conform de Asv 2009 en Asv 2012. Voor de subsidies voor 2012 en 2013 is van de procedure afgeweken. In 2012 is, ten behoeve van de subsidie 2013 van de Asv 2012 afgeweken. In juli 2011 heeft het College het document "gevraagde resultaten BCF 2012-2015" toegestuurd, met het verzoek aan Socius om uiterlijk 1 oktober 2011 een subsidieaanvraag in te dienen op de geformuleerde resultaten. De subsidie 2012 is wel voor het einde van het jaar, 28 december 2012, beschikt, conform de Asv 2012. Er is voor gekozen om voor één jaar te subsidiëren, gezien de ontwikkelingen op het terrein Welzijn nieuwe stijl, de onzekerheid rond alle stelselwijzigingen en de kanteling van de Wmo, de WMO 2e fase. In de beschikking staat dat de gemeente in 2012 afspraken zal maken met Socius voor de periode daarna.

Het College heeft op 27 november 2012 besloten om voor subsidie 2013 van de Asv 2012 af te wijken.²¹ De gemeente is dan nog in overleg met Socius over de BCF-afspraken voor 2013 en verder. Het feit dat de onderhandelingen nog gaande zijn, hangt samen met de veranderingen in het takenpakket als gevolg van de "kanteling" van de Wmo en de decentralisaties in het Sociale Domein. Socius is voor 2013 bevoorschot. De prestatieafspraken worden in april 2013 vastgesteld.

6.4 / Heeft de gemeente in (prestatie)contracten een duidelijke relatie gelegd tussen de subsidies en de te bereiken resultaten?

Bevindingen

De subsidieaanvraag 2011 betreft een voortzetting van de afspraken 2009 – 2010. Socius maakt voor 2011 op 8 terreinen prestatieafspraken met de gemeente. Het College heeft in 2008 aan Socius gevraagd maatschappelijke resultaten te verwachten op het gebied van inwoners met psychosociale, fysieke, materiële problemen, op het gebied van kwetsbare ouderen, schuldhulpverlening, en op het gebied van het geven van begrijpelijke informatie. De resultaten vallen onder de maatschappelijke effecten: verbeteren sociale samenhang, alle burgers nemen volwaardig deel aan samenleving, geen uitval en achterstanden bij kwetsbare groepen²². De maatschappelijk effecten zijn gebaseerd op de programmabegroting 2007.

²¹ Collegenota 2012/64/194.

²² Brief van gemeente aan Socius, inzake 'beleidsgestuurde contractfinanciering', 22 april 2008.

De gemeente vraagt een bijdrage van Socius aan een aantal resultaten, welke zijn afgeleid van maatschappelijk effecten en daarbij behorende beleidsdoelstellingen. De gemeente benoemt expliciet de doelgroep per resultaat en prestatie-eenheden.²³

De prestatieafspraken 2011
<ul style="list-style-type: none">- Hulp bij psychosociale problemen: de producten zijn<ul style="list-style-type: none">o Trajecten korto Trajecten lango SVH trajecten 10 % van de lange trajecteno Deelname noodteamo 1^e lijns GGZ teamo Huiselijk geweldo Rampenopvang- Sociaal juridische dienstverlening- Preventief Huisbezoekproject- Financiële administratie thuis- Advies aan ouderen- Ouderenwerk

Socius verwijst in hun aanbod naar het maatschappelijk effect, de beleidsdoelstellingen en het resultaat. Resultaten worden uitgewerkt in doelgroep, prestatie eenheden, kwaliteits- en leveringsvoorwaarden, teleenheden t.b.v. resultaatverantwoording en randvoorwaarden.

6.5 / Hoe ervaren gemeente en subsidieontvangers de relatie van gemeente als opdrachtgever en de instellingen als opdrachtnemer?

Bevindingen

In het interview dat is gehouden met de directeur van Socius geeft hij aan dat de relatie met de gemeente prima is. "Zij weten ons te vinden als er wat is en wij weten de gemeente te vinden".

De gemeente is tevreden met de relatie die zij hebben met de directeur en medewerkers van Socius.

6.6 / Hoe vindt de verantwoording van de instellingen aan de gemeente over de bereikte resultaten plaats?

Bevindingen

Socius biedt, conform de Asv 2009 en Asv 2012 de verantwoordingsstukken 2011, financiële jaarstukken inclusief accountantsrapport en inhoudelijke jaarrapportage aan de gemeente aan.

In de inhoudelijke rapportage staat het aantal ingezette uren op het gebied van maatschappelijk werk, sociaal raadsliedenwerk, ouderenwerk en het jeugdinterventieteam en een toelichting per item. Het betreft verantwoording op het gebied van prestatie-eenheden en uren. De verantwoordingsstukken worden getoetst

²³ Idem.

aan landelijke benchmarkgegevens. Daarnaast geeft het Wmo-tevredenheidsonderzoek van de gemeente informatie over het welbevinden van de bewoners van Beverwijk.

De relatie met Socius is de afgelopen jaren verzakelijkt. De verzakelijking zette in met de BCF-contracten in 2009. Ambtelijk is er intensief contact met Socius om vanuit de kant van de gemeente de voortgang en de invulling van de prestatieafspraken, met het oog op het bereiken van de gewenste maatschappelijke effecten, goed te kunnen volgen.

De verantwoording van Socius aan de gemeente is in ontwikkeling. De rollen die gemeente en Socius hebben, zo blijkt uit de interviews met de directeur van Socius als wel met de betreffende ambtenaar, is nog niet uitgekristalliseerd. Enerzijds handelen Socius en gemeente als hebben ze een opdrachtgever - opdrachtnemer relatie, anderzijds vraagt de gemeente aan Socius zich op te stellen als partner op het gebied van het maatschappelijk werk. Kennis en kunde omtrent maatschappelijk werk en waaraan behoefte is, is vooral aanwezig bij Socius zelf. Daarnaast is ook aan de orde in hoeverre de gemeente zich mag en moet "bemoeien" met de bedrijfsvoering van Socius.

Indien nodig gevonden door de directeur van Socius en/of ambtenaar worden vraagstukken opgeschaald naar Wethouder en/ of College.

Zowel de gemeente als ook Socius wil meer inzicht bieden in de bijdrage van de instelling aan de maatschappij en Socius wil kunnen aantonen dat hun methodieken werken. Ook Socius zelf experimenteert daarom met nulmetingen en effectmetingen. Ook stelt Socius klantprofielen en klantanalyses op om meer inzicht te krijgen in de behoeften.

6.7 / Hoe wordt de gemeenteraad geïnformeerd over de uitvoering van het subsidiebeleid en over de realisatie van de door de raad geformuleerde beleidsdoelstellingen?

Bevindingen

Het college legt met de gemeentelijke jaarstukken verantwoording af over de bereikte maatschappelijke doelen. In het jaarverslag 2011 staat per programma wat de gemeente heeft bereikt. In het Jaarverslag 2011 van de gemeente is het volgende opgenomen.

Jaarverslag 2011

Socius heeft 'conform prestatieafspraken het maatschappelijk werk en het sociaal raadsliedenwerk uitgevoerd'. Voor 2012 zijn nieuwe afspraken gemaakt. Gezien de ontwikkelingen op het gebied van Wmo nieuwe stijl en de Kanteling is het niet realistisch om voor langer dan een jaar afspraken te maken. In 2011 zijn veel burgers toe geleid naar schuldhulpverleningstrajecten. Omdat de vraag hoog was zijn extra trajecten ingekocht bij Socius.²⁴

In 2011 is twee keer de voortgangsrapportage "grote Projecten" verschenen.²⁵ In de voortgangsrapportage is hoofdstuk 7 gewijd aan de Sociale infrastructuur. In verband met de transitie en de kanteling van de Wmo vindt een herijking plaats van de Zorginfrastructuur. Vanwege de omvang van dit project heeft het College besloten om het op te nemen in de rapportage "grote projecten".

²⁴ Jaarverslag 2011.

²⁵ Grote projecten Beverwijk 1e Voortgangsrapportage 2011, Grote projecten Beverwijk, oktober 2011.

Het project is opgesplitst in 4 deelprojecten:

- Zorg & welzijn dichterbij de burger
- Adequate collectieve voorzieningen
- Mantelzorg en vrijwillige inzet
- Informatie, advies en cliëntondersteuning.

De Voortgangsrapportage wordt ter kennisname naar de raadsleden gestuurd. Ze kunnen de rapportage indien gewenst, agenderen voor de commissie.

Wekelijks krijgen de raadsleden de BenW besluitenlijst toegestuurd. De achterliggende stukken liggen daarna 6 weken ter inzage in de leeskamer. Na 6 weken worden de stukken weer verwijderd. Stukken zijn na 6 weken nog via de griffie op te vragen. BenW besluiten met betrekking tot het beleidsveld Wmo worden op deze wijze ter kennisname aan de raadsleden gebracht. Het jaarverslag van Socius is te vinden op de website van Socius: www.Socius-md.nl. Socius laat de gemeente met een kaartje weten dat het jaarverslag op de website beschikbaar is.

6.8 / Beoordeling

De conclusies met betrekking tot de vraag in hoeverre de gemeente Beverwijk het subsidie-instrument bij Socius doeltreffend en doelmatig inzet zijn geordend volgens de deelvragen 3 t/m 8.

1. Het beleid en de doelen, op basis waarvan de subsidie wordt verstrekt, zijn niet of onvoldoende SMART ingevuld. Dit is echter inherent aan het Wmo-beleidsveld. De doelstellingen in het WMO beleidsplan en in de Programmabegroting 2011 komen voort uit de 9 Wmo prestatievelden zoals geformuleerd door het ministerie van VWS. De maatschappelijke doelen in de programmabegroting geven de landelijke en gemeentelijke visie op de samenleving weer. In de uitvoering worden acties geformuleerd waarover (landelijk) consensus bestaat dat ze een bijdrage leveren aan deze doelen. Daar waar mogelijk worden doelen SMART geformuleerd.
2. De procedures zoals die in de subsidieverordening worden voorgeschreven, zijn gevolgd.
3. Met Socius is de gemeente van 2008-2011 een subsidieovereenkomst aangegaan voor meerdere jaren. De prestaties waren bij aanvang in 2008 vastgelegd. In 2008 was voor Socius duidelijk welk budget er van 2008 tot en met 2011 beschikbaar was. Met dien verstande dat aan Socius kenbaar is gemaakt dat de gemeenteraad jaarlijks besluit over de begroting en dat dan pas zekerheid is over het beschikbare subsidiebedrag. Socius dient jaarlijks een subsidieaanvraag in en jaarlijks wordt een beschikking afgegeven. In overleg met Socius kunnen dus jaarlijks aanpassingen aan de te verwachten prestaties plaatsvinden. Voor beide instellingen geldt dat duidelijk was welke prestaties de gemeente van ze verwachtte. In 2012 en 2013 is in overleg met Socius gekozen om jaarlijks de prestatieafspraken vast te leggen. Dit in verband met de ontwikkelingen in het sociaal domein.
4. De verantwoording van Socius aan ambtelijk apparaat / college is goed. Het college (ambtelijk apparaat) controleert of de afspraken omtrent de prestaties worden nagekomen.
5. Er is geen vastgelegd kwaliteitskader waaraan de prestatieafspraken worden getoetst. Op de eerste plaats wordt getoetst of de "afgesproken aantallen prestaties" zijn geleverd. Dit geeft echter geen inzicht in de kwaliteit van de geleverde prestaties. Niet de gemeente is de afnemer van de producten van Socius, maar de inwoners van Beverwijk. Zij moeten op de eerste plaats tevreden zijn met de geleverde kwaliteit. Het meten van de kwaliteit van de prestaties van Socius is in ontwikkeling. Socius voert zelf klanttevredenheidsonderzoeken uit en de gemeente voert

jaarlijks een Wmo tevredenheidsonderzoek uit. Het laatste onderzoek was in 2011 en het volgende is in 2013. Dit zou echter verder uitgewerkt en gestructureerde ingezet kunnen worden.

6. De beleidscyclus voorziet niet in een inhoudelijke evaluatie van budgetsubsidies.

Beverwijk had tot voor kort vrijwel geen contact met Heemskerk als het gaat om de subsidieverlening aan Socius. Vanwege alle transitie in het WMO beleidsveld en gegeven het feit dat het Rijk aanstuurt op samenwerking in dit beleidsveld, wordt er nu wel meer samengewerkt.

De subsidierelatie van de gemeente met Socius wordt beoordeeld op basis van het normenkader uit bijlage 1.

Deelvraag	Norm	Beoordeling
Heeft de gemeenteraad voor Socius - duidelijke, heldere en afrekenbare beleidsdoelstellingen geformuleerd?	De raad heeft – voor de te onderzoeken cases - duidelijke, heldere en afrekenbare beoogde beleidsdoelstellingen gesteld.	Beperkt voldaan. Het beleid en de doelen, op basis waarvan de subsidie wordt verstrekt, is geformuleerd in de Wmo-beleidsnota. Deze zijn onvoldoende S, Men T. Dit is inherent aan het beleidsveld.
Worden de procedures zoals vormgegeven in het gemeentelijk subsidiebeleid gevolgd?	De processtappen zijn uitgevoerd conform de voorschriften van het Asv	Voldaan. De aanvraag en verantwoording is tijdig ingediend. Ook stuurt de gemeente tijdig een beschikking toe. Aanvraag, prestatieafspraken en verantwoordingsstukken zijn compleet en op het juiste moment in het subsidieproces ingediend.
Heeft de gemeente in (prestatie) contracten een duidelijke relatie gelegd tussen de subsidies en de te bereiken resultaten?	<p>Het is de instellingen bekend aan welke door de raad vastgestelde gemeentelijke doelen zij een bijdrage leveren.</p> <p>In het activiteitenplan zoals dat door de subsidiënt wordt ingediend, wordt de relatie aangetoond tussen voorgenomen activiteiten en gemeentelijke doelen.</p> <p>De subsidiënt geeft daarbij ook aan – in meetbare prestaties - hoe voorgenomen activiteiten bijdragen aan gemeentelijke doelen. Dit zodat kan worden vastgesteld of het gestelde doel</p>	<p>Voldaan. Het is Socius bekend aan welke BCF-afspraken zij moeten voldoen, hierin is ook verwezen naar de hoofddoelen en missies uit het door de raad vastgestelde Wmo-beleidsplan.</p> <p>Voldaan. De gemeente vraagt om een plan waarbij de relatie wordt gelegd tussen ureninzet/ activiteiten en resultaten die door de gemeente benoemd zijn.</p> <p>Beperkt Voldaan. Socius geeft inzicht in (meetbare prestaties) aantallen uren en diensten. De gemeente koppelt deze</p>

	bereikt is. Er vindt controle plaats op de kwaliteit van de uitvoering.	resultaten aan beleidsdoelstellingen en effecten. Er vinden klanttevredenheidsonderzoeken plaats maar dit zou meer gestructureerd kunnen worden.
Hoe ervaren gemeente en subsidieontvangers de relatie van gemeente als opdrachtgever en de instellingen als opdrachtnemer?	De rollen en verantwoordelijkheden van bij de subsidieverlening betrokken actoren en het tijdsplan zijn eenduidig.	Voldaan. Procedure is bekend bij alle actoren. Rolverdeling van opdrachtgever en opdrachtnemer is helder.
Hoe vindt de verantwoording van Socius aan de gemeente over de bereikte resultaten plaats?	Jaarlijks legt de subsidiënt een financiële en inhoudelijke verantwoording (rekenschap) af aan de subsidieverstreker.	Voldaan. Socius stuurt een financiële en inhoudelijke verantwoording toe aan de gemeente.
Hoe wordt de gemeenteraad geïnformeerd over de uitvoering van het subsidiebeleid en over de realisatie van de door de raad geformuleerde beleidsdoelstellingen?	Jaarlijks legt het college op hoofdlijnen verantwoording af aan de raad over de, met behulp van subsidiegeld, bereikte doelen. Tenminste eenmaal in een periode van vijf jaar publiceert het college een verslag over de doeltreffendheid en de effecten van de budgetsubsidies in de praktijk. Op basis van de verantwoordingsinformatie (in de jaarrekening) kan de raad controleren of gestelde doelen bereikt zijn.	Beperkt voldaan. De jaarstukken verantwoorden op hoofdlijnen. Jaarverslag bevat beknopte informatie over Socius, waaronder de mededeling dat de prestatieafspraken bereikt zouden zijn. Het college heeft nog geen verslag gepubliceerd over budgetsubsidies. Niet voldaan. De raad kan niet controleren of doelen bereikt zijn.

Tot slot

In Beverwijk vindt sinds 2009 subsidiering door BCF-contracten plaats. In deze contracten staan afspraken over doelrealisatie. Instellingen worden afgerekend op deze resultaatverplichtingen. Dat is een vooruitgang ten opzichte van enkele jaren geleden. De gemeente vervult haar rol als opdrachtgever/opdrachtverstrekker in samenspraak met de instellingen. Beverwijk staat nu voor de omslag van output (hoeveel activiteiten verricht je als organisatie waar je op kan afrekenen) naar outcome (welke maatschappelijke effecten worden met de inspanningen bereikt en kun je de effecten op termijn ook smart meten). Beverwijk zoekt, net als vele andere gemeenten en instellingen in het land, actief (samen met instellingen) naar de juiste vorm en werkwijze om deze slag te kunnen maken.

Verantwoording aan de raad is ons inziens te weinig gestructureerd. In de jaarstukken wordt de raad op hoofdlijnen geïnformeerd. Het vergt denk- en zoekwerk van de raadsleden om de verschillende informatiestromen op het gebied van sociaal maatschappelijk werk te bundelen en om er een vervolgens een coherent beeld uit te kunnen abstraheren.

Raadsbetrokkenheid is wel gewenst zeker nu het werkveld de komende jaren een transitie doormaakt. Er moeten meer taken verricht worden en er zijn minder middelen beschikbaar.

Bijlagen

Bijlage 1. Normenkader

Normenkader onderzoek subsidiebeleid			
Fase	#	Norm	Deelvraag
Algemeen subsidiebeleid			
Algemeen	1.	Beverwijk heeft een actuele Subsidieverordening. De Subsidieverordening is opgesteld conform de Algemene wet bestuursrecht. Gemeentelijke doelen zijn SMART geformuleerd.	1 en 2
Praktijk van twee budgetsubsidies			
Beleid	2.	De raad heeft – voor de te onderzoeken cases - duidelijke, heldere en afrekenbare beoogde beleidsdoelstellingen gesteld.	3
Uitvoering	3.	De processtappen zijn uitgevoerd conform de voorschriften van het Asv	4
	4.	Het is de instellingen bekend aan welke door de raad vastgestelde gemeentelijke doelen zij een bijdrage leveren.	5
	5.	In het activiteitenplan zoals dat door de subsidiënt wordt ingediend, wordt de relatie aangetoond tussen voorgenomen activiteiten en gemeentelijke doelen.	5
	6.	De subsidiënt geeft daarbij ook aan – in meetbare prestaties - hoe voorgenomen activiteiten bijdragen aan gemeentelijke doelen. Dit zodat kan worden vastgesteld of het gestelde doel bereikt is. Er vindt controle plaats op de kwaliteit van de uitvoering.	5
	7.	De rollen en verantwoordelijkheden van bij de subsidieverlening betrokken actoren en het tijdsplan zijn eenduidig.	6
Verantwoording	8.	Jaarlijks legt de subsidiënt een financiële en inhoudelijke verantwoording (rekenschap) af aan de subsidieverstrekker.	7
	9.	Jaarlijks legt het college op hoofdlijnen verantwoording af aan de raad over de, met behulp van subsidiegeld, bereikte doelen. Tenminste eenmaal in een periode van vijf jaar publiceert het college een verslag over de doeltreffendheid en de effecten van de budgetsubsidies in de praktijk .	8
	10.	Op basis van de verantwoordingsinformatie (in de jaarrekening) kan de raad controleren of gestelde doelen bereikt zijn.	8

Bijlage 2. Bronnen

Interviews

Geïnterviewde personen	Functie	Datum
Dhr. Erol Mevr. Van der Tuin Mevr. Engelsma	Portefeuillehouder Beleidsmedewerker Kunst en Cultuur Beleidsmedewerker Zorg	6 december 2012
Mevr. Visser Dhr. Kabalt	Directeur Bibliotheek IJmond Noord	13 december 2012
Dhr. Van der Neut	Directeur Socius	13 december 2012

Geraadpleegde documenten

- / Algemene subsidieverordening Beverwijk 2009 en 2012;
- / Wmo-beleidsplan 2012-2015 en 2008-2011;
- / Kunst- en Cultuurnota 2005-2008;
- / Programmabegroting 2011, 2012 en 2013;
- / Programmarekening 2011 en 2012;
- / Ambtelijk samengestelde subsidiedossiers Bibliotheek IJmond Noord en Socius Maatschappelijk Dienstverleners met subsidiebeschikkingen, verantwoordingsstukken, prestatieafspraken etc..

Bijlage 3. Subsidieproces

De Asv 2012 kent een groot aantal bepalingen waaraan zowel de subsidiënt als de subsidieverstrekker moet voldoen. Die bepalingen zijn, net zoals in de Asv 2009, gekoppeld aan de verschillende stappen waaruit het proces van subsidietoekenning is opgebouwd. Die stappen luiden als volgt:

Aanvraag tot verlening van de subsidie

De subsidiënt dient voor 1 juli van het jaar voorgaand aan het subsidiejaar (T-1) een aanvraag tot verlening van een budgetsubsidie / waarderingssubsidie in te dienen. De projectsubsidie moet zijn aangevraagd minimaal dertien weken voordat de te subsidiëren activiteit plaatsvindt. Voor jeugdsportsubsidie gelden aparte regels over indiening, die niet bepaald zijn in de Asv.

Verlening van de subsidie

Vervolgens beslist het college voor 31 december van het jaar voorafgaand aan het subsidiejaar (T-1) of de subsidie verleend wordt (voorlopige beschikking) dan wel geweigerd. Uitzondering hierop vormt de projectsubsidie, daarvan moet het college binnen acht weken na aanvraag beslissen. Ten aanzien van de beslissing over jeugdsportsubsidie is geen datum vastgelegd.

Aanvraag tot vaststelling van de verstrekte subsidie

Het jaar na het subsidiejaar, dient de subsidiënt een aanvraag tot definitieve vaststelling in te dienen, voorzien van een bepaalde mate aan verantwoordingsstukken. Die aanvraag dient uiterlijk 1 juli van het jaar volgend op het subsidiejaar (T+1) bij de gemeente binnen te zijn. Jeugdsportsubsidies kunnen direct met de verlening vastgesteld worden door het college of projectsubsidies binnen dertien weken nadat de verantwoording over de te subsidiëren activiteit is ontvangen.

Vaststelling van de subsidie

Op basis van de ingediende aanvraag tot vaststelling, beslist het college voor 31 december over de vaststelling.

De aanvraag voor een budgetsubsidie dient een activiteitenplan te bevatten met een vertaling van de activiteiten in meetbare prestaties en beoogde resultaten en heeft een relatie met het gemeentelijk beleid.²⁶

Als de subsidie is toegekend dient de aanvrager zich het jaar daarna te verantwoorden. De zwaarte van de verantwoordingsplicht voor subsidieontvangers is in de Asv 2012 gekoppeld aan de type subsidie.

Ontvangers van budgetsubsidies dienen bij de aanvraag tot vaststelling van de subsidie mee te sturen:

- a) een inhoudelijk verslag, waaruit blijkt dat de activiteiten waarvoor de subsidie verleend is, zijn verricht
- b) een overzicht van de activiteiten en de hieraan verbonden uitgaven en inkomsten (financieel verslag of jaarrekening)
- c) een balans, plus toelichting daarop, van het afgelopen subsidiejaar
- d) bij subsidies boven € 50.000 euro een accountantsverklaring²⁷

Bibliotheek

²⁶ Asv 2012, artikel 2.2

²⁷ Asv 2012, artikel 2.11

2010

- Mei 2010 Voorlopige Begroting 2011 wordt ingediend.
- Juni -September 2010 Bespreken aanvraag en vaststellen prestatieafspraken.
In het gezamenlijk overleg worden naar aanleiding van het activiteitenplan de voorgenomen activiteiten vastgelegd in prestatieafspraken. Het overleg is in drie fasen.
Het eerste overleg is ambtelijk, het tweede overleg is ambtelijk met de directeur van de bibliotheek, het derde overleg is bestuurlijk met de directeur van de bibliotheek. In dit laatste overleg worden de prestatieafspraken definitief vastgelegd.
- 19 oktober 2010 Bestuurlijk overleg: de wethouders stemmen in met de jaarrekening 2009. De begroting 2011 wordt vastgesteld.
- November 2010: Vaststellen Programmabegroting: de subsidie aan de bibliotheek wordt hier vastgelegd.
- December 2010: De beschikking op de aanvraag wordt verstrekt.

2011

- De subsidie 2011 wordt uitgegeven.
- 25 januari 2011 Het werkplan is vastgesteld door het bestuur van de bibliotheek en aar de wethouders toegestuurd ter bespreking in het voorjaar.
- 25 mei 2011 Het financieel jaarverslag 2010, inclusief accountantsverklaring, jaarverslag 2010 is ingediend
- 25 mei 2011 De voorlopige begroting van de bibliotheek 2012 is ingediend.
September 2011 De prestatie afspraken 2012 zouden moeten worden vastgesteld. Door ziekte worden de afspraken pas in juni 2012 vastgesteld.
- November 2011 De programmabegroting 2012 wordt vastgesteld
- 21 december 2011 De subsidie 2010 wordt definitief vastgesteld.
- 21 december 2011 Er is een voorschot voor het eerste kwartaal 2012 toegekend omdat de prestatieafspraken nog niet zijn geaccordeerd.

2012

- 18 juni 2012 Begroting 2012 en prestatieafspraken 2012 worden besproken in het bestuurlijk overleg met Bibliotheek
- 3 juli 2012 De subsidiebeschikking 2012 wordt aan de bibliotheek toegestuurd.
- Juni 2012 Jaarverslag 2011, accountantsverklaring 2011 en jaarrekening 2011 worden ingediend.
- Juni 2012 De begroting 2013 wordt ingediend
- 19 november 2012 De prestatieafspraken 2013 worden in het bestuurlijk overleg besproken en vastgesteld.

Socius

2010

21 april 2010 De aanvraag subsidie 2011 is door Socius ingediend. Bij de subsidieaanvraag is uitgegaan van de bestaande dienstverlening en bezetting. Het betreft een verlenging van de in paragraaf 5.1 genoemde BCF-overeenkomst 2009-2010.

November 2010 Vaststellen van de Programmabegroting

24 December 2010. De beschikking op de subsidieaanvraag 2011 wordt door de gemeente verstrekt.

2011

26 mei 2011: Het jaarverslag 2010 wordt door Socius ingediend.

29 juli 2011: Het college vraagt per brief aan Socius om voor 1 oktober 2011 een subsidieaanvraag 2012 in te dienen. In samenspraak met Socius is besloten om in 2011 invulling te geven aan nieuwe prestatieafspraken voor de periode 2012-2015. Het overleg om te komen tot nieuwe prestatieafspraken was niet voor eind juni afgerond. In overleg is de subsidieaanvraag later ingediend.

18 oktober 2011 Socius dient het subsidieverzoek 2012 in.

November 2011 De programmabegroting 2012 wordt vastgesteld.

28 December 2011 De subsidiebeschikking 2012 wordt afgegeven

2012

26 april 2012 Indienen jaarstukken.

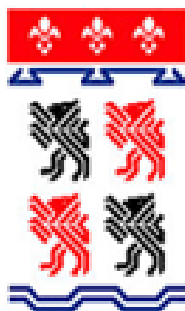
9 oktober 2012 Definitieve vaststelling van de subsidie 2011.²⁸ ²⁹

²⁸ Brief van de gemeente aan Socius, inzake Vaststelling budgetsubsidie Socius subsidietijdvak 2009-2011, 19 oktober 2012.

²⁹ Brief van de gemeente aan Socius, inzake Vaststelling budgetsubsidie Socius subsidietijdvak 2009-2011, 19 oktober 2012.

Algemene Subsidie Verordening

gemeente
beverwijk

Gemeente Beverwijk

Vastgesteld bij raadsbesluit van < datum >

In werking treding per 01 april 2012 met terugwerking naar 01 januari 2012.

Index Algemene Subsidie Verordening Gemeente Beverwijk

Hoofdstuk 1 Algemene Bepalingen

Artikel 1.1 Begripsbepalingen	blz. 5 - 6
Artikel 1.2 Reikwijdte	blz. 6
Artikel 1.3 Bevoegdheden	blz. 6
Artikel 1.4 Subsidieplafonds en begrotingsvoorbehoud	blz. 6 - 7
Artikel 1.5 Weigeringsgronden	blz. 7

Hoofdstuk 2 Budgetsubsidies

Artikel 2.1 Reikwijdte	blz. 8
Artikel 2.2 Subsidieaanvraag	blz. 8
Artikel 2.3 Meerjarensubsidie	blz. 8
Artikel 2.4 Subsidieverlening	blz. 8
Artikel 2.5 Inhoud beschikking	blz. 8
Artikel 2.6 Bevoorschotting	blz. 8
Artikel 2.7 Tussentijdse rapportage	blz. 9
Artikel 2.8 Toestemmingsvereisten	blz. 9
Artikel 2.9 Mededelingsvereisten	blz. 9
Artikel 2.10 Eigen vermogen	blz. 9
Artikel 2.11 Verantwoording Budgetsubsidies	blz. 9 - 10
Artikel 2.12 Financieel- en activiteitenverslag	blz. 10
Artikel 2.13 Accountantsverklaring	blz. 10
Artikel 2.14 Subsidievaststelling Budgetsubsidies	blz. 11
Artikel 2.15 Controle	blz. 11

Hoofdstuk 3 Projectsubsidies

Artikel 3.1 Reikwijdte	blz. 12
Artikel 3.2 Subsidieaanvraag	blz. 12
Artikel 3.3 Subsidieverlening	blz. 12
Artikel 3.4 Bevoorschotting	blz. 12
Artikel 3.5 Tussentijdse rapportage	blz. 12

Artikel 3.6 Toestemmingsvereisten	blz. 12
Artikel 3.7 Mededelingsvereisten	blz. 13
Artikel 3.8 Verantwoording	blz. 13
Artikel 3.9 Controle	blz. 13
Artikel 3.10 Subsidievaststelling	blz. 13
Hoofdstuk 4 Waarderingsubsidies	
Artikel 4.1 Reikwijdte	blz. 14
Artikel 4.2 Bevoegdheid	blz. 14
Artikel 4.3 Subsidieaanvraag	blz. 14
Artikel 4.4 Meerjarensubsidie	blz. 14
Artikel 4.5 Nadere regels	blz. 14
Artikel 4.6 Subsidieverlening	blz. 15
Artikel 4.7 Bevoorschotting	blz. 15
Artikel 4.8 Toestemmingsvereisten	blz. 15
Artikel 4.9 Mededelingsvereisten	blz. 16
Artikel 4.10 Verantwoording Waarderingsubsidies	blz. 16
Artikel 4.11 Vaststelling Waarderingsubsidies	blz. 16 - 17
Artikel 4.12 Accountantsverklaring	blz. 17
Artikel 4.13 Controle	blz. 17
Hoofdstuk 5 Jeugdsportsubsidie	
Artikel 5.1 Begripsbepaling	blz. 18
Artikel 5.2 Reikwijdte	blz. 18
Artikel 5.3 Subsidievoorwaarden	blz. 18
Artikel 5.4 Subsidieaanvraag	blz. 18
Artikel 5.5 Subsidieberekening	blz. 18
Artikel 5.6 Subsidieverlening en vaststelling	blz. 18
Hoofdstuk S Slotbepalingen	
Artikel S.1 Periodiek verslag	blz. 19
Artikel S.2 Ontheffing	blz. 19
Artikel S.3 Hardheidsclausule	blz. 19
Artikel S.4 Intrekking	blz. 19
Artikel S.5 Overgangsbepalingen	blz. 19
Artikel S.6 Inwerkingtreding	blz. 19
Artikel S.7 Citeerartikel	blz. 19

HOOFDSTUK 1 ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1.1 Begripsbepalingen

[\(index\)](#)

In deze verordening wordt verstaan onder:

Accountantsverklaring	: De term accountantsverklaring is een verzamelterm voor alle soorten verklaringen die een gecertificeerd accountant kan afgeven. Verklaringen die er zijn: <u>de Controleverklaring:</u> een verklaring van een gecertificeerd accountant dat uit de jaarrekening of financiële verantwoording blijkt dat de verleende subsidie(s) conform de in de uitvoeringsovereenkomst vastgelegde en in de beschikking opgenomen verplichtingen is (zijn) besteed. <u>de Beoordelingsverklaring:</u> een schriftelijke mededeling van een gecertificeerd accountant dat, naar aanleiding van de beoordeling van de jaarrekening of financiële verantwoording, uit niets is gebleken dat de verleende subsidie(s) niet conform de in de uitvoeringsovereenkomst vastgelegde en in de verleningsbeschikking opgenomen verplichtingen is (zijn) besteed. <u>de Samenstellingsverklaring:</u> een verklaring die kan worden afgegeven door een gecertificeerde accountant bij een door hem uitgevoerde opdracht tot het verzamelen, rubriceren en samenvatten van financiële informatie op basis van de door de instelling verstrekte gegevens.
Boekjaar	: een kalenderjaar.
Budgetsubsidie	: een subsidie voor de duur van één of meerdere jaren waaraan het college te leveren prestaties verbindt.
Commerciële activiteit	: een activiteit met een winstoogmerk.
Egalisatiereserve	: een financiële buffer waarmee tekorten in het ene jaar kunnen worden opgevangen met overschotten in het andere jaar.
Instelling	: Rechtspersoon met volledige rechtspersoonlijkheid, die zich ten doel stelt activiteiten te verrichten ten behoeve van de bevolking van de gemeente Beverwijk.
Jeugdsportsubsidie	: een subsidie voor een bepaald tijdvak als waardering voor de bevordering van de sportbeoefening van Beverwijkse jeugdleden.

Meerjarensubsidie	: een subsidie, die verleend wordt voor meer dan één boekjaar, maar ten hoogste 4 boekjaren.
Particulier	: een natuurlijke persoon, dan wel een groep van natuurlijke personen, die ten behoeve van de bevolking van de gemeente Beverwijk een subsidieaanvraag indient.
Prestaties	: de, in de verleningsbeschikking, vastgelegde resultaten die met gesubsidieerde activiteiten moeten worden behaald. Hierbij kan de activiteit zelf de prestatie zijn of de concrete effecten van de activiteit.
Projectsubsidie	: een eenmalige subsidie voor een bepaalde activiteit.
Subsidiejaar	: een kalenderjaar.
Subsidieplafond	: een bedrag zoals bedoeld in artikel 4:22 van de wet, te weten het bedrag dat gedurende een bepaald tijdvak ten hoogste beschikbaar is voor de verlening van subsidies krachtens een bepaald wettelijk voorschrift.
Waarderingsubsidie	: een subsidiebedrag voor het in een bepaald tijdvak uitvoeren van door het college gewaardeerde activiteiten voor de inwoners van de gemeente.
Wet	: de Algemene wet bestuursrecht.

Artikel 1.2. Reikwijdte

[\(index\)](#)

1. Voor zover subsidie niet verstrekt wordt op grond van een begrotingspost, kan het college subsidie verstrekken voor het verrichten van activiteiten op het gebied van volksgezondheid, belangenbehartiging, vrijwilligerswerk, sport, mediabeleid, jeugd en jongeren, dorps- en buurthuiswerk, opbouwwerk, kunst en cultuur, ouderenbeleid, welzijn en recreatieve voorzieningen;
2. Het college kan nadere regels stellen, waarin de te subsidiëren activiteiten, de doelgroepen en de verdeling van de subsidie per beleidsterrein, zoals bedoeld in het eerste lid, worden omschreven;
3. Deze verordening is niet van toepassing op het verstrekken van subsidies waaromtrent voorzien is bij of krachtens een wettelijk voorschrift afkomstig van (bestuursorganen van) de Europese Unie, het rijk, de provincie of andere publiekrechtelijke rechtspersonen, dan wel waaromtrent een afzonderlijke subsidieverordening door de raad is vastgesteld.

Artikel 1.3. Bevoegdheden

[\(index\)](#)

Het college is belast met de uitvoering van deze verordening.

Artikel 1.4. Subsidieplafonds

[\(index\)](#)

Het college stelt, ná de vaststelling van de begroting door de raad, voor de verschillende beleidsterreinen jaarlijks een subsidieplafond vast per programma of programmaonderdeel.

Artikel 1.5. Weigeringsgronden subsidieverlening

[\(index\)](#)

Subsidieverlening kan, naast de in artikel 4:25 van de wet en artikel 4:35 van de wet geregelde gevallen, worden geweigerd indien:

- a: de activiteiten van de aanvrager niet gericht zijn op, niet aanwijsbaar of in onvoldoende mate ten goede komen van de inwoners van de gemeente;
- b: de aanvrager ook zonder subsidieverlening over voldoende gelden, hetzij uit eigen middelen hetzij uit middelen van derden, kan beschikken om de kosten van zijn activiteiten te dekken;
- c: de gelden niet of in onvoldoende mate besteed zullen worden voor het doel waarvoor de subsidie beschikbaar wordt gesteld;
- d: de subsidieverlening niet past binnen het op het betreffende beleidsterrein bekendgemaakte beleid dan wel de betreffende activiteiten in dat kader onvoldoende prioriteit hebben;
- e: de activiteiten van de instelling niet open staan voor inwoners van de gemeente Beverwijk zonder onderscheid naar ras, godsdienst, levensovertuiging, sekse of seksuele geaardheid, politieke gezindheid, tenzij deze activiteiten gericht zijn op integratie en / of het wegnemen van achterstanden bij bepaalde groepen;
- f: de activiteiten van overwegend religieuze, levensbeschouwelijke of politieke aard zijn;
- g: het commerciële activiteiten betreft;
- h: er al subsidie wordt verleend aan een instelling met soortgelijke activiteiten die gericht zijn op hetzelfde maatschappelijk effect.

HOOFDSTUK 2 BUDGETSUBSIDIES

Artikel 2.1. Reikwijdte

[\(index\)](#)

1. Dit hoofdstuk is van toepassing op budgetsubsidies.
2. Afdeling 4.2.8 van de wet is van toepassing, tenzij bij het bepaalde in dit hoofdstuk daarvan wordt afgeweken.

Artikel 2.2. Subsidieaanvraag

[\(index\)](#)

1. Een aanvraag tot subsidieverlening wordt door een instelling **vóór 1 juli** van het boekjaar voorafgaand aan het boekjaar ten behoeve waarvan subsidie wordt gevraagd ingediend;
2. In aanvulling op het krachtens artikel 4:61 van de wet over te leggen activiteitenplan en een begroting overlegt de aanvrager in ieder geval ook de balans van het voorafgaande boekjaar met toelichting;
3. In aanvulling op het bepaalde in artikel 4:62 van de wet bevat het activiteitenplan ook een vertaling van de activiteiten van de instelling in meetbare prestaties en beoogde resultaten en heeft het een relatie met het gemeentelijk beleid;
4. Het college kan toestaan dat van de in het eerste lid genoemde termijn wordt afgeweken.

Artikel 2.3. Meerjarensubsidie

[\(index\)](#)

1. Het college kan een meerjarensubsidie verlenen, met een maximum van vier jaar.
2. Indien het college een meerjarensubsidie verleent, wordt in de subsidiebeschikking aangegeven op welke bedragen de subsidieontvanger jaarlijks aanspraak heeft.

Artikel 2.4. Subsidieverlening

[\(index\)](#)

1. De beslissing op een subsidieaanvraag welke **vóór 1 juli** is ontvangen, wordt uiterlijk op 31 december van het kalenderjaar voorafgaand aan het boekjaar genomen.
2. Indien toepassing is gegeven aan het bepaalde in artikel 2.2. vierde lid, dan bepaalt het college het tijdstip waarop wordt beslist.

Artikel 2.5. Inhoud beschikking

[\(index\)](#)

De verleningsbeschikking bevat in aanvulling op het gestelde in de artikelen 4:30 en 4:31 van de wet in ieder geval een zo concreet mogelijke omschrijving van de prestaties, die door de instelling met het ter beschikking gestelde subsidiebedrag verricht moeten worden, alsmede van de daarmee beoogde resultaten.

Artikel 2.6. Bevoorschotting

[\(index\)](#)

1. Aan de subsidieontvanger waaraan budgetsubsidie is verleend tot en met € 50.000,00 per boekjaar, wordt het gehele subsidiebedrag jaarlijks bij wijze van voorschot in twee gelijke termijnen, in het eerste en derde kwartaal, betaald;
2. Aan de subsidieontvanger waaraan een budgetsubsidie is verleend van meer dan € 50.000,00 per boekjaar, wordt het gehele subsidiebedrag jaarlijks bij wijze van voorschot in vier gelijke termijnen, in het eerste, tweede, derde en vierde kwartaal, betaald;

3. Het college kan afwijken van het bepaalde in het eerste en tweede lid.

Artikel 2.7. Tussentijdse rapportage

[\(index\)](#)

Het college kan bepalen dat de instelling tussentijds verslag dient uit te brengen van de voortgang van haar activiteiten en een prognose voor de resterende periode.

Artikel 2.8. Toestemmingsvereisten

[\(index\)](#)

1. Indien dit bij wettelijk voorschrift of bij de subsidieverlening is bepaald heeft de subsidieontvanger toestemming nodig van het college voor handelingen als vermeld in artikel 4:71 lid 1 onder a t/m j van de wet;
2. Het college beslist binnen vier weken over de toestemming. De beslissing kan eenmaal, voor ten hoogste vier weken, worden verdaagd;
3. Indien er op het verzoek om toestemming niet tijdig is beslist, wordt de toestemming geacht te zijn verleend.

Artikel 2.9. Mededelingsvereisten

[\(index\)](#)

Uiterlijk 1 week voor aanvang van de gesubsidieerde activiteit(en), informeert de subsidieontvanger het college, schriftelijk, over:

1. het vaststellen of wijzigen van tarieven door de subsidieontvanger in de gewone uitoefening van zijn gesubsidieerde activiteiten te verrichten prestaties;
2. het ontbinden van de rechtspersoon en/of het beëindigen van de activiteiten;
3. het doen van aangifte van faillissement of het aanvragen van surseance van betaling;
4. wijzigingen in de financiële en/of organisatorische verhouding met derden die van invloed kunnen zijn op de subsidie;
5. als de activiteiten, waarvoor de subsidie is verleend, niet of geheel niet zullen worden verricht. Of dat niet of geheel niet aan de aan de subsidieverlening verbonden verplichtingen zal worden voldaan.

Artikel 2.10. Eigen vermogen

[\(index\)](#)

1. Het eigen vermogen van een subsidieontvanger, voor zover gevormd door subsidie van het college, mag niet meer bedragen dan de maximale egalisatiereserve. Het meerdere wordt in mindering gebracht op de subsidie;
2. Bij de bepaling van de vermindering houdt het college rekening met de mate waarin de subsidie heeft bijgedragen tot het verwerven van eigendommen en/of relateren de hoogte van de vergoeding aan de al geleverde producten/diensten. Buiten beschouwing wordt gelaten het vermogen opgebouwd uit inkomsten van derden.

Artikel 2.11. Verantwoording Budgetsubsidies

[\(index\)](#)

1. de subsidieontvanger dient een aanvraag tot vaststelling in bij het college, uiterlijk vóór **01 juli** in het jaar na afloop van het kalenderjaar waarvoor de subsidie is verleend;
2. De door subsidieontvanger ingediende aanvraag tot vaststelling bevat:
 - a. een inhoudelijk verslag, waaruit blijkt dat de activiteiten waarvoor de subsidie is verleend, zijn verricht;
 - b. een overzicht van de activiteiten en de hieraan verbonden uitgaven en inkomsten (financieel verslag of jaarrekening);
 - c. een balans, plus toelichting daarop, van het afgelopen subsidiejaar;
 - d. bij subsidies voor activiteiten vanaf € 50.000,00 tevens een accountantsverklaring;
3. Het college kan bepalen dat ook andere dan, of minder dan, de in dit artikel bedoelde gegevens die voor de vaststelling van belang zijn worden overlegd waaruit de rechtmatigheid en/of getrouwheid van de subsidiebesteding blijkt.

Artikel 2.12. Financieel- en activiteitenverslag

[\(index\)](#)

1. Het financieel- en activiteitenverslag als bedoeld in artikel 4:75 en 4:76 van de wet wordt **uiterlijk 1 juli** van het boekjaar volgend op het subsidiejaar ingediend, conform door het college vastgestelde nadere regels;
2. Artikel 4:76 van de wet wordt van overeenkomstige toepassing verklaard op de subsidieontvanger die voor zijn inkomsten overwegend afhankelijk is van subsidiëring door het college van de gemeente Beverwijk;
3. De administratie van de gesubsidieerde instelling is zo ingericht dat op ieder moment, op inzichtelijke wijze, een overzicht kan worden verkregen van haar bezittingen, vorderingen en schulden evenals haar exploitatieresultaten;
4. Het college kan toestaan dat van de in het eerste lid genoemde termijn binnen het boekjaar mag worden afgeweken.

Artikel 2.13. Accountantsverklaring (Controle- /Beoordeling- /Samenstelling-)

[\(index\)](#)

1. Het college kan op grond van artikel 4:37 lid 1 onder h, van de wet de subsidieontvanger verplichtingen opleggen met betrekking tot het uitoefenen van de controle door een gecertificeerd accountant;
2. De op grond van de in artikel 4:78 van de wet bestaande verplichting tot indiening van een accountantsverklaring bij het financieel verslag en/of de aanvraag tot vaststelling geldt, tenzij door het college anders wordt bepaald;

3. In de verleningsbeschikking wordt aangegeven welke vorm van de accountantsverklaring er door het college wordt verlangd.

Artikel 2.14. Vaststelling Budgetsubsidie

[\(index\)](#)

1. Het college stelt, na ontvangst van de aanvraag tot vaststelling, de subsidie vast uiterlijk 31 december van het jaar volgend op het kalenderjaar waarvoor de subsidie werd verleend;
2. Indien uit de aard van de subsidie, dan wel de verantwoording daarvan, blijkt dat voor de beslissing op de vaststelling van de subsidie een langere termijn nodig is dan de in het eerste lid genoemde termijn, bericht het college de subsidieontvanger daarvan zo spoedig mogelijk na ontvangst van de aanvraag tot subsidievaststelling;
3. Het college kan categorieën van subsidies of subsidieontvangers aanwijzen, waarvoor de subsidie direct wordt vastgesteld zonder dat de subsidieontvanger een aanvraag voor subsidievaststelling hoeft in te dienen;
4. Indien van toepassing, wordt bij het besluit tot vaststelling van het bedrag van de subsidie rekening gehouden met de vermindering bepaald bij artikel 2.11.

Artikel 2.15 Controle

[\(index\)](#)

Indien door of namens de rijksoverheid, provincie of regionale overheidsorganen, na overleg met het gemeentebestuur, of door of vanwege het gemeentebestuur zelf onderzoek wordt gedaan naar uitvoering van gesubsidieerde activiteiten of naar naleving van aan de subsidie verbonden verplichtingen, dan verleent de instelling hieraan de benodigde medewerking. De instelling wordt door het college van tevoren op de hoogte gebracht van het onderzoek.

HOOFDSTUK 3 PROJECTSUBSIDIES

Artikel 3.1. Reikwijdte

[\(index\)](#)

1. Dit hoofdstuk is van toepassing op projectsubsidies.

Artikel 3.2. Subsidieaanvraag

[\(index\)](#)

1. Een aanvraag voor een projectsubsidie wordt uiterlijk dertien weken vóór aanvang van de activiteiten ingediend door een particulier en/of instelling;
2. De aanvrager overlegt naast het activiteitenplan en een begroting in ieder geval ook de balans van het voorafgaande jaar met toelichting;
3. Het college kan toestaan dat van de in het eerste lid genoemde termijn wordt afgeweken.

Artikel 3.3. Subsidieverlening

[\(index\)](#)

De beslissing op een aanvraag wordt genomen binnen 8 weken na ontvangst van de aanvraag. Het college is bevoegd deze termijn eenmaal met vier weken te verdagen.

Artikel 3.4. Bevoorschotting

[\(index\)](#)

Het college kan aan de subsidieontvanger waaraan een projectsubsidie is verleend een voorschot verlenen van maximaal 80 procent van de verleende subsidie.

Artikel 3.5. Tussentijdse rapportage

[\(index\)](#)

Het college kan bepalen dat de instelling tussentijds verslag dient uit te brengen van de voortgang van haar activiteiten en een prognose voor de resterende periode.

Artikel 3.6. Toestemmingsvereisten

[\(index\)](#)

1. Indien dit bij wettelijk voorschrift of bij de subsidieverlening is bepaald heeft de subsidieontvanger toestemming nodig van het college voor handelingen als vermeld in artikel 4:71 lid 1 onder a t/m j van de wet;
2. Het college beslist binnen vier weken over de toestemming. De beslissing kan eenmaal, voor ten hoogste vier weken, worden verdaagd;
3. Indien er op het verzoek om toestemming niet tijdig is beslist, wordt de toestemming geacht te zijn verleend.

Artikel 3.7. Mededelingsvereisten

[\(index\)](#)

Onverwijld, uiterlijk 1 week voor aanvang van de gesubsidieerde activiteit(en), informeert de subsidieontvanger het college, schriftelijk, over:

1. het vaststellen of wijzigen van tarieven door de subsidieontvanger in de gewone uitoefening van zijn gesubsidieerde activiteiten te verrichten prestaties;
2. het ontbinden van de rechtspersoon en/of het beëindigen van de activiteiten;
3. het doen van aangifte van faillissement of het aanvragen van surseance van betaling;
4. belangrijke wijzigingen in de financiële en organisatorische verhouding met derden;
5. of het aannemelijk is dat de activiteiten waarvoor de subsidie is verleend niet, of geheel niet, zullen worden verricht en dat niet of geheel niet aan de subsidieverlening verbonden verplichtingen zal worden voldaan.

Artikel 3.8. Verantwoording subsidie

[\(index\)](#)

1. De verantwoording van de financiën en de activiteiten wordt binnen een termijn van dertien weken na afloop van de gesubsidieerde activiteiten ingediend.
2. De administratie van de subsidieaanvrager moet zo zijn ingericht dat op ieder moment op inzichtelijke wijze een overzicht kan worden verkregen van haar bezittingen, vorderingen en schulden evenals haar exploitatieresultaten.
3. Het college kan toestaan dat van de in het eerste lid genoemde termijn mag worden afgeweken.

Artikel 3.9. Controle

[\(index\)](#)

Indien door of namens de rijksoverheid, provincie of regionale overheidsorganen, na overleg met het gemeentebestuur, of door of vanwege het gemeentebestuur zelf onderzoek wordt gedaan naar uitvoering van gesubsidieerde activiteiten of naar naleving van aan de subsidie verbonden verplichtingen, dan verleent de instelling hieraan de benodigde medewerking. De instelling wordt door het college van tevoren op de hoogte gebracht van het onderzoek.

Artikel 3.10. Subsidievaststelling

[\(index\)](#)

1. Het college stelt de projectsubsidie vast binnen dertien weken na ontvangst van de verantwoording als bedoeld in artikel 3.8 eerste lid;
2. Bij het besluit tot vaststelling van het bedrag van de subsidie houdt het college rekening met eventuele extra inkomsten ten opzichte van de bij de aanvraag ingediende begroting.

HOOFDSTUK 4 WAARDERINGSSUBSIDIES

Artikel 4.1 Reikwijdte

[\(index\)](#)

1. Dit hoofdstuk is van toepassing op waarderingssubsidies;
2. Afdeling 4.2.8 van de wet is van toepassing, tenzij bij het bepaalde in dit hoofdstuk daarvan wordt afgeweken.

Artikel 4.2. Bevoegdheid

[\(index\)](#)

1. Het college kan een waarderingssubsidie verlenen voor door hem gewaardeerde activiteiten indien;
 - a. de aanvrager een rechtspersoon met volledige rechtsbevoegdheid is;
 - b. de aanvrager een subsidie van minder dan € 20.000,00 per jaar vraagt;

- c. de aanvrager geen personeel in dienst heeft;
- d. de diversiteit, complexiteit en veranderlijkheid van de activiteiten gering zijn;

2. Het college kan van de bepalingen in het eerste lid afwijken.

Artikel 4.3. Subsidieaanvraag

[\(index\)](#)

1. Een aanvraag wordt **vóór 1 juli** van het boekjaar voorafgaand aan het boekjaar ten behoeve waarvan subsidie wordt gevraagd ingediend bij het college;
2. Bij de indiening van de in het eerste lid bedoelde aanvraag worden in ieder geval overlegd:
 - a. een omschrijving van de activiteiten die in een boekjaar plaats zullen vinden, overeenkomstig artikel 4:62 van de wet;
 - b. een begroting omvattende een overzicht van alle voor het boekjaar geraamde inkomsten en uitgaven van de subsidieaanvrager, voor zover deze betrekking hebben op de activiteiten waarvoor subsidie wordt aangevraagd;
 - c. de balans en de staat van baten en lasten van het voorgaande boekjaar met toelichting.
3. Het college kan toestaan dat van de in het eerste lid genoemde termijn binnen het boekjaar worden afgeweken.

Artikel 4.4. Meerjarensubsidie

[\(index\)](#)

1. Het college kan voor een periode langer dan één boekjaar subsidie verlenen, met een maximum van vier jaar;
2. Indien van deze bevoegdheid gebruik wordt gemaakt, wordt in de subsidiebeschikking, rekeninghoudend met het gestelde in artikel 1.4 van deze verordening, aangegeven op welke bedragen de subsidieontvanger jaarlijks recht heeft.

Artikel 4.5. Nadere regels

[\(index\)](#)

Het college kan in nadere regels de criteria en de hoogte van het toe te kennen subsidiebedrag per waarderingssubsidie vaststellen.

Artikel 4.6. Subsidieverlening

[\(index\)](#)

1. De beslissing op een subsidieaanvraag welke **vóór 1 juli** is ontvangen, wordt uiterlijk op 31 december van het boekjaar voorafgaand aan het boekjaar genomen;
2. De verleningsbeschikking bevat een aanduiding van de activiteiten waarvoor subsidie wordt verstrekt;
3. In deze verleningsbeschikking wordt ook bepaald of de subsidieontvanger na afloop van een subsidiejaar waarvoor subsidie is verstrekt een schriftelijk verslag uitbrengt over het verloop van de activiteit dan wel de besteding van de subsidie;
4. Het college bepaalt voor welke datum de subsidieontvanger de eventuele verantwoording inzendt;
5. Indien toepassing is gegeven aan het bepaalde in artikel 4.3. derde lid, dan bepaalt het college het tijdstip waarop wordt beslist

Artikel 4.7. Bevoorschotting

[\(index\)](#)

1. Aan de subsidieontvanger waaraan een waarderingssubsidie is verleend van minder dan € 10.000,00 per jaar, wordt het gehele subsidiebedrag jaarlijks in het eerste kwartaal betaald;
2. Aan de subsidieontvanger waaraan een waarderingssubsidie is verleend van € 10.000,00 per jaar of meer, wordt het gehele subsidiebedrag jaarlijks bij wijze van voorschot in twee gelijke termijnen, in het eerste en derde kwartaal, betaald;
3. Het college kan afwijken van het bepaalde in het eerste en tweede lid.

Artikel 4.8. Toestemmingsvereisten

[\(index\)](#)

1. Indien dit bij wettelijk voorschrift of bij de subsidieverlening is bepaald heeft de subsidieontvanger toestemming nodig van het college voor handelingen als vermeld in artikel 4:71 lid 1 onder a t/m j van de wet;
2. Het college beslist binnen vier weken over de toestemming. De beslissing kan eenmaal, voor ten hoogste vier weken, worden verdaagd;
3. Indien er op het verzoek om toestemming niet tijdig is beslist, wordt de toestemming geacht te zijn verleend.

Artikel 4.9. Mededelingsvereisten

[\(index\)](#)

De subsidieontvanger informeert het college zo spoedig mogelijk, schriftelijk, over:

1. het vaststellen of wijzigen van tarieven door de subsidieontvanger in de gewone uitoefening van zijn gesubsidieerde activiteiten te verrichten prestaties;
2. het ontbinden van de rechtspersoon en/of het beëindigen van de activiteiten;
3. het doen van aangifte van faillissement of het aanvragen van surseance van betaling;
4. belangrijke wijzigingen in de financiële en organisatorische verhouding met derden;
5. of het aannemelijk is dat de activiteiten waarvoor de subsidie is verleend niet, of geheel niet, zullen worden verricht en dat niet of geheel niet aan de subsidieverlening verbonden verplichtingen zal worden voldaan.

Artikel 4.10 Verantwoording Waarderingssubsidies

[\(index\)](#)

1. Bij een subsidieverlening tot en met € 10.000,00 dient de subsidieontvanger een aanvraag tot vaststelling in bij het college, uiterlijk vóór **01 juli** in het jaar na afloop van het kalenderjaar waarvoor de subsidie is verleend:
 - a. Deze aanvraag tot vaststelling bevat een summier inhoudelijk- en financieel verslag waaruit blijkt dat de activiteit(en), waarvoor subsidie is verleend, is (zijn) verricht;
2. Bij een subsidieverlening van meer dan € 10.000,00 dient de subsidieontvanger een aanvraag tot vaststelling in bij het college, uiterlijk vóór **01 juli** in het jaar na afloop van het kalenderjaar waarvoor de subsidie is verleend:
 - a. Deze aanvraag tot vaststelling bevat:
 1. een inhoudelijk verslag, waaruit blijkt dat de activiteiten waarvoor de subsidie is verleend, zijn verricht;
 2. een overzicht van de activiteiten en de hieraan verbonden uitgaven en inkomsten (financieel verslag of jaarrekening);
 3. een balans, plus toelichting daarop, van het afgelopen subsidietijdvak.
3. Het college kan bepalen dat ook andere, of minder dan, de in dit artikel bedoelde gegevens die voor de vaststelling van belang zijn, worden overlegd.

Artikel 4.11 Vaststelling Waarderingssubsidies

[\(index\)](#)

1. Het college stelt de voor activiteiten verleende subsidie vast, na ontvangst van de aanvraag tot vaststelling, uiterlijk 31 december van het jaar volgend op het kalenderjaar waarvoor de subsidie werd verleend;
2. Indien uit de aard van de subsidie, dan wel de verantwoording daarvan, blijkt dat voor de beslissing op de vaststelling van de subsidie een langere termijn nodig is dan de in het

eerste lid genoemde termijn, bericht het college de subsidieontvanger daarvan zo spoedig mogelijk na ontvangst van de aanvraag tot subsidievaststelling;

3. Het college kan categorieën van subsidies of subsidieontvangers vaststellen, waarvoor de subsidie direct kan worden vastgesteld zonder dat de subsidieontvanger een aanvraag voor subsidievaststelling hoeft in te dienen en kan besluiten categorieën in te trekken ;

Artikel 4.12 Accountantsverklaring

[\(index\)](#)

De op grond van de in artikel 4:37 lid 1 onder h en artikel 4:78 van de wet bestaande verplichting tot indiening van een controle-, beoordelings-, samenstellingsverklaring bij het financieel verslag, geldt **niet** voor de waarderingssubsidies.

Artikel 4.13 Controle

[\(index\)](#)

Indien door of namens de rijksoverheid, provincie of regionale overheidsorganen, na overleg met het gemeentebestuur, of door of vanwege het gemeentebestuur zelf onderzoek wordt gedaan naar uitvoering van gesubsidieerde activiteiten of naar naleving van aan de subsidie verbonden verplichtingen, dan verleent de instelling hieraan de benodigde medewerking. De instelling wordt door het college van tevoren op de hoogte gebracht van het onderzoek.

HOOFDSTUK 5 JEUGDSPORTSUBSIDIE

Artikel 5.1. Begripsbepaling

[\(index\)](#)

In dit hoofdstuk wordt verstaan onder:

- Sportvereniging : de vereniging, die gevestigd is in de gemeente Beverwijk en die sportbeoefening van haar leden tot doel heeft;
- Jeugdlid : een contributie betalend lid, woonachtig in de gemeente Beverwijk, die de leeftijd van 18 jaar nog niet heeft bereikt;

Artikel 5.2. Reikwijdte

[\(index\)](#)

De jeugdsportsubsidie kan worden toegekend aan Beverwijkse verenigingen als waardering voor de bevordering van de sportbeoefening van Beverwijkse jeugdleden en als een tegemoetkoming in de kosten hiervan.

Artikel 5.3. Subsidievoorwaarden

[\(index\)](#)

Om voor toekenning van subsidie in aanmerking te komen voldoet de sportvereniging aan de volgende voorwaarden:

- a. zij is gevestigd binnen de gemeente Beverwijk;
- b. zij heeft betalende Beverwijkse jeugdleden;
- c. zij is aangesloten bij een door NOC*NSF erkende landelijke sportbond of sportunie;

Artikel 5.4. Subsidieaanvraag

[\(index\)](#)

1. Voor het indienen van het subsidieverzoek wordt gebruik gemaakt van het aanvraagformulier. Het college bepaalt de datum waarop het aanvraagformulier uiterlijk moet worden ingediend.
2. De aanvraag gaat vergezeld van een bewijs van afdracht aan de landelijke sportbond en een opgave van het aantal Beverwijkse jeugdleden per 1 september van het jaar voorafgaand aan het jaar waarop de subsidie betrekking heeft, op basis van de geboortedata en de postcodegegevens.
3. Wanneer het een eerste subsidieaanvraag betreft, wordt naast het genoemde in het tweede en derde lid tevens overlegd:
 - a. een afschrift van de statuten van de sportvereniging;
 - b. een afschrift van de inschrijving van de Kamer van Koophandel;
 - c. een kopie van de inschrijving bij de NOC*NSF erkende landelijke sportbond.

Artikel 5.5. Subsidieberekening

[\(index\)](#)

1. Het subsidiebedrag wordt berekend op basis van het aantal Beverwijkse jeugdleden.
2. Het college bepaalt per jaar het bedrag per jeugdlid.

Artikel 5.6. Subsidieverlening en vaststelling

[\(index\)](#)

Het subsidiebedrag wordt vastgesteld zonder voorafgaande beschikking tot subsidieverlening.

HOOFDSTUK 5 SLOTBEPALINGEN.

Artikel S.1. Periodiek verslag

[\(index\)](#)

Het college publiceert conform art. 4:24 van de wet tenminste eenmaal in een periode van vijf jaar een verslag over de doeltreffendheid en de effecten van de budgetsubsidies in de praktijk. Deze verslaglegging is niet van toepassing ten aanzien van de overige vormen van subsidie.

Artikel S.2. Ontheffing

[\(index\)](#)

Het college kan in bijzondere gevallen ontheffing verlenen van één of meer verplichtingen van deze verordening.

Artikel S.3. Hardheidsclausule

[\(index\)](#)

Het college kan in bijzondere gevallen van de bepalingen in deze verordening afwijken, indien toepassing van de verordening tot onbillijkheden van overwegende aard leidt.

Artikel S.4. Intrekking

[\(index\)](#)

Bij inwerkingtreding van deze verordening wordt de Algemene subsidieverordening gemeente Beverwijk, vastgesteld bij raadsbesluit van 2 oktober 2008, docmannummer 2008/15898, ingetrokken.

Artikel S.5. Overgangsbepalingen

[\(index\)](#)

1. Deze verordening is niet van toepassing op subsidies die voor de inwerkingtreding van deze verordening zijn verleend of vastgesteld;
2. Vaststelling van voor de inwerkingtreding van deze verordening verleende subsidies vindt plaats in overeenstemming met de voor de inwerkingtreding van deze verordening geldende bepalingen;
3. Indien vóór het tijdstip van inwerkingtreding van deze verordening een aanvraag om subsidie is ingediend en daarop nog niet is beslist, zijn de bepalingen van deze verordening van toepassing

Artikel S.6. Inwerkingtreding

[\(index\)](#)

Deze verordening treedt in werking op 01 april 2012 en werkt terug tot 01 januari 2012.

Artikel S.7. Citeerartikel

[\(index\)](#)

Deze verordening kan worden aangehaald als de "Algemene subsidieverordening gemeente Beverwijk 2012". (ASV 2012)

Beverwijk,
de raad voornoemd,
de griffier,

de voorzitter,

Bijlage 5. SMART

Hoe kan je doelen concreet en meetbaar maken.

Doelen vormen de basis onder plannen. Ze zijn het fundament; geen goed geformuleerd doel is geen goed plan. Doelen worden gebruikt om de richting en het resultaat van tevoren vast te leggen. Doelen stellen is iets anders dan activiteiten benoemen. Ook het concreet en meetbaar maken van doelen is lastig.

Definitie

Wat is een doel? Een gewenste en duidelijke omschreven situatie die op een vooraf vastgesteld tijdstip bereikt moet zijn

Wat is een activiteit? Concrete acties die nodig zijn om het doel te behalen.

Wat is resultaat? Concrete gevolgen van de acties die voortkomen uit de doelstelling

Smart

De meest gebruikte manier om goede doelen te maken is de SMART methode. SMART staat voor:

S = Specifiek

M = Meetbaar

A = Acceptabel

R = Realistisch

T = Tijdgebonden

Specifiek

Om een doel specifiek te maken stellen we de W-vragen

- Wat willen we bereiken?
- Wie is er bij betrokken?
- Waar gaat het gebeuren?
- Wanneer gebeurt het?
- Waarom willen we het bereiken?